

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

वर्ष २७

अंक ३२

२०८२ साल असार ७ गते शनिबार (21 June, Saturday, 2025)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

पूर्वअध्यक्ष साह सहित ३ जनाविरुद्ध पक्राउ पुर्जा

निमित्त प्रशासकीय अधिकृत श्रीवास्तव र सुब्बा साह पक्राउ पोखरिया नगरपालिकामा अख्तियार केन्द्रको छापा, कागजात नियन्त्रणमा

दुडे समाचारदाता
रौतहट । रौतहटको दुर्गा भगवती गाँउपालिकाका पूर्वअध्यक्ष अरुण साहसहित ३ जनाविरुद्ध रौतहट जिल्ला अदालतले पक्राउ पुर्जा जारी गरेको छ।
जग्गा सम्बन्धी कारोबारमा रकम ठगी गरेको मुद्दामा अनुसन्धान गर्न इलाका प्रहरी कार्यालय गुरुडाले जिल्ला अदालत रौतहटसँग गत जेठ १३ गते अनुमति माग गरेको डिपिएसी राजन कार्कीले जानकारी दिए। रौतहट प्रहरीको माग अनुसार अदालतले पूर्वअध्यक्ष साह सहित ३ जनालाई पक्राउ गर्न आदेश जारी गरेको छ।
गुरुडा नगरपालिका- ६ स्थित पोडियाहीका सन्तोष कुमार चौधरीले काठमाण्डु नागार्जुन- ४ का विमला देवी श्रेष्ठ र धीरज श्रेष्ठसँग सर्लाहीको हरिपुर- ७ मा रहेको जग्गा खरिदका लागि गरेको सम्झौता बमोजिम पटक पटक गरी १ करोड ४३ लाख रकम नगद र

चेक समेत बुझाएका थिए। सो जग्गा खरिद विक्रीमा संलग्न साहलाई चौधरीले आफ्ना ससुरा प्रभन्ध चौधरीको नाममा रहेको नेपाल बैंक लिमिटेडको चेक मार्फत २०८१ भदौ १९ गते साहलाई १० लाख रुपैयाँको चेक दिएका थिए।
सो पछि पटक पटक जग्गा पास गराउन भन्दा आलटाल गर्दै आएकाे पीडित सन्तोष चौधरीले पीडक विमला श्रेष्ठ, धीरज श्रेष्ठ र अरुण साह विरुद्ध १ करोड ४३ लाख ५० हजार ठगी गरेको आरोपमा इलाका प्रहरी कार्यालय गुरुडामा मुद्दा दायर गरेका थिए।
मुद्दामा प्रहरीको अनुसन्धानको लागि अदालतले अरुण साह, विमला देवी श्रेष्ठ र धीरज श्रेष्ठलाई पक्राउ गर्न आदेश दिएको छ।
इलाका प्रहरी कार्यालय गुरुडाका डिपिएसी राजन कार्कीले ठगी मुद्दामा संलग्न तीजना लाई पक्राउ गर्ने तयारी भइरहेको बताएका छन्।

अनिल तिवारी

वीरगञ्ज । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको केन्द्रीय कार्यालय टंगाल काठमाण्डुको टोलीले शुक्रबार पर्सा जिल्लाको बहुदरामाई नगरपालिकाका निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र नायब सुब्बालाई पक्राउ गरेको छ।
अख्तियारको केन्द्रीय टोलीले निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अजय कुमार श्रीवास्तव र नायब सुब्बा संदीप साहलाई पक्राउ गरेको सहायक प्रवक्ता देवी प्रसाद थपलियाले जनाएका छन्।
प्रवक्ता थपलियाका अनुसार निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्रीवास्तवलाई पर्सा जिल्लाको वीरगञ्ज महानगरपालिकाको वडा नं. १२ प्रतिमा चोक र नायब सुब्बा साहलाई वडा नं. ३ प्रगतिनगरबाट नियन्त्रणमा लिइएको छ।
श्रीवास्तव र साहको साथबाट उनीहरूले प्रयोग गर्ने ४ थान मोबाइल समेत अख्तियारको टोलीले बरामद गरेको छ। अख्तियारको टोलीले उनीहरूलाई फरक फरक स्थानबाट शुक्रबार बिहान करिब साढे ११ बजे तिर पक्राउ गरेको बताइएको छ।
यसअघि श्रीवास्तव पोखरिया नगरपालिकाको निमित्त प्रशासकीय अधिकृत रहेका थिए। हाल उनी बहुदरामाई नगरपालिकाको निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रहेका छन्। नायब सुब्बा साह भने बहुदरामाई नगरपालिकामा नै कार्यरत

रहेका छन्।
अख्तियारका सहायक प्रवक्ता थपलियाले उनीहरूको साथबाट विद्युतीय उपकरणहरू ४ थान बरामद गरिएको पुष्टि गरेका छन्।
श्रीवास्तवमाथि योजना स्वीकृति, खरिद आदेश तथा टेक्नासम्बन्धी प्रक्रियामा संगठित रूपमा अनियमितता गर्दै अवैध घुस असुली गरेको आरोपसहितको पटक-पटक उजुरी अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालयमा परेको बताइएको छ।
प्रारम्भिक चरणको अनुसन्धानमा नै गम्भीर अनियमितताको संकेत भेटिएकोले उनीहरूलाई नियन्त्रणमा लिएको बताइएको छ।
अख्तियारको टोलीले श्रीवास्तवलाई पोखरिया नगरपालिकाको तत्कालीन

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हैसियतमा पक्राउ गरे पनि बहुदरामाई नगरपालिकामा अनियमितता भएको विषयमा समेत अनुसन्धान हुने बताइएको छ।
पोखरिया र बहुदरामाई नगरपालिकामा लगातार बढेका गुनासोपछि उनीहरूलाई निगरानीमा राखिएको थियो। प्रारम्भिक प्रमाण संकलनपछि अख्तियारले कारबाहीको प्रक्रिया अगाडि बढाएको बताइएको छ।
आयोगको टोलीले पोखरिया नगरपालिकामा शुक्रबार नै छापा मारेको छ। छापामारीमा पोखरिया नगरपालिकाको विभिन्न शाखाबाट आवश्यक कागजातहरू नियन्त्रणमा लिएको छ।
आयोगका अनुसार, पोखरिया नगरपालिकाले अनधिकृत कर्मचारी भर्ना,

ठेक्का प्रक्रिया, मालसामान खरिद, बजेट विनियोजन र योजनाको कार्यान्वयनमा खुलेआम कानुन भिन्ने भ्रष्टाचार गरेको उजुरीका आधारमा यो छापा मारिएको हो।
प्रारम्भिक अनुसन्धानमै गम्भीर अनियमितताको संकेत भेटिएपछि अख्तियारले पूर्ण तयारीका साथ छापा मारेको जनाइएको छ।
पोखरिया नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूले विभिन्न योजनाहरूको स्वीकृति एवं कर्मचारी नियुक्ति लगायतका विषयहरूमा अनियमितता गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्ने उजुरीको अनुसन्धानको सिलसिलामा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, टंगालबाट खटिएको टोलीले पोखरिया नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राम विनय कुमार सिंहको एकथान

मोबाइल नियन्त्रणमा लिएको सहायक प्रवक्ता थपलियाले जनाएका छन्।
उन्ले जनाए अनुसार पोखरिया नगरपालिका वडा नम्बर २ का सचिव ओम प्रकाश चौरसियाको साथबाट समेत एक थान मोबाइल अख्तियारको टोलीले बरामद गरी थप अनुसन्धान भइरहेको छ।
स्रोतका अनुसार श्रीवास्तव पोखरिया नगरपालिकामा प्रशासकीय अधिकृत रहेको बेला योजनाहरूको बित्री, स्वीकृतिमा रकम लिने गरेको कसौ उजुरी अख्तियारमा परेको थियो। श्रीवास्तवले नायब सुब्बा साहसित मिलेमतो गरी नगरपालिकामा अनेक शीर्षकमा भारी अनियमितता गरेको आरोप लाग्दै आएको थियो। तर पछि उनी बहुदरामाई नगरपालिकामा आए पनि अनियमितता रोकिएन।
मोबाइल बैंकिंगबाट उनीहरूले अवैध रूपमा रकम ट्रान्सफरको काम गरेको आशंका गरिएको छ। अख्तियारको टोली पोखरिया नगरपालिकामा प्रवेश गरेपछि कसौ कर्मचारीहरू लुकेको बताइन्छ। उनीहरू फाँट छाडेर लुकेका थिए। यद्यपि अख्तियारको अनुसन्धान टोलीले पोखरियाबाट कसैलाई नियन्त्रणमा लिएको छैन।
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सिंह र वडा नम्बर २ का सचिव चौरसियाको मोबाइलबाट रकम ट्रान्सफर भएको स्रोतले जनाएका छन्। स्रोतका अनुसार उनीहरूको मोबाइल अख्तियारको टोलीले नियन्त्रणमा लिएको छ।

मधेश प्रदेशको राजधानी साँस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

विशेषताहरू

- ◆ लक्जरीस रुमहरू
- ◆ ठूलो पार्किङ
- ◆ जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- ◆ EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- ◆ मल्टीक्वजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फरेन्स हल
- ◆ विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क
८८५४०३०५०२, ८८५४०२७५८९
हनुमान मार्ग, कपालमोवनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

लु बाट बच्ने उपायहरू

लोहारपट्टी नगरपालिका
लोहारपट्टी, महोत्तरी, मधेश प्रदेश

मधेश प्रज्ञा प्रतिष्ठानको वार्षिकोत्सव सम्पन्न

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । मधेश प्रज्ञा प्रतिष्ठानको वार्षिकोत्सव कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । सो अवसरमा बोल्दै शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्री रानी कुमारी शर्माले केही राजनीति दल र मन्त्रीको व्यक्तित्व कारणले सो प्रतिष्ठान नै खारेजी गर्न लागि परेको बताएकी छन् ।

मिथिला विहारी नगरपालिकामा शुक्रबार भएको कार्यक्रममा मन्त्री शर्माले विगतका मन्त्रीले प्रतिष्ठानको बजेटसमेत विनियोजन नगरीएको र प्रतिष्ठानको नाम समेत उल्लेख नगरेको स्मरण गरिन् । उनले प्रतिष्ठानलाई खारेजी समेत निर्णय गरि दिएको खुलाइन् । उनले भनिन्, 'त्यसपछि मैले मन्त्री बनेपछि त्यो

निर्णयलाई समेत दराज बन्द गरि मन्त्री परिषदको बैठकमा मैले लगेन । त्यसपछि प्रतिष्ठानलाई ११ महिना बिना तलबको कर्मचारीहरू खटाइरहेको थिए । मैले नै प्रतिष्ठानका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई अशवासनपछि संशोधनमा गरेर बजेट पठाए ।' सो कार्यक्रममा निति आयोगका पुर्वउपाध्यक्ष डा. भोगेन्द्र भाले मधेश प्रदेश सरकारले गठन गरेको संस्था मधेश प्रज्ञा प्रतिष्ठान हाम्रो हो भने स्वामित्व लिनुपर्ने बताए । मधेश सरकार पनि यसै सोचलाई दृढतापूर्वक ग्रहण गरी मधेश प्रदेशभरका सबै भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला र संगीत आदिको संरक्षण, संवर्द्धन र विकास गर्न मधेश प्रज्ञा-प्रतिष्ठानको दायित्व रहेको उनले बताए । सो प्रतिष्ठानले मधेशको भूगोल र

पहिचानलाई अनुसन्धानमूलक कृतिको माध्यमले थप मजबुतका साथ प्रदेश, राष्ट्र र अन्तर्राष्ट्रिय जगतसम्म पुऱ्याउने आफ्नो लक्ष्य राखेको छ । यसको लागि प्रदेश सरकार, बौद्धिक जमात र अध्यनशील समाजको पूर्ण सहयोग र समर्थन को आवश्यकता रहिरहने डा. भाले बताए ।

मधेश प्रदेशमा भाषा, साहित्य, संस्कृति, कला, गीत-संगीत, नाटक आदि क्षेत्रमा बजेट सहितको थप जिम्मेवारी आए त्यसलाई प्रतिष्ठानले आफ्नो जनशक्तिको आधारमा तदारुकताका साथ सञ्चालन गर्ने कार्योजना समेत बनाए सो प्रतिष्ठानले जनाएको छ ।

मधेश प्रज्ञा प्रतिष्ठानको स्थापना २०७९ भदौ १० गतेमा भएको थियो ।

नवविवाहिता हत्या प्रकरण: सेटिडमार्फत अभियुक्त हाजिर गराएको आरोप

सञ्जय मिश्रा
रौतहट । पूर्वमन्त्री मोहम्मद आफताब आलमलाई सफाई दिने पुनरावेदन अदालतका दुई न्यायाधीश न्याय परिषद् मा तानिएका बेला रौतहट जिल्ला अदालत र प्रहरी प्रशासन बिचौलियाको प्रभावमा परेको चर्चा चलिआएको छ ।

जिल्लाको कटहरिया नगरपालिका-५ मा वैशाख २८ गते नवविवाहिता सानिया परवीनको रहस्यमय मृत्यु भएको घटनामा मुख्य अभियुक्त अरमान राय भाटलाई सेटिडका भरमा प्रहरीसमक्ष हाजिर गराइएको आरोप पीडित परिवारले लगाएका छन् ।

मृतक सानियाको माइती पक्षका अनुसार भारत बिहार राज्य पूर्वी चम्पारणस्थित सुगौलीको राय टोलाको परवीनको विवाह करिब ६ महिना अघि मुस्लिम परम्परा अनुसार कटहरिया-५ निवासी अहमद राय भाटका छोरा अरमान रायसँग भएको थियो । तर दाइजोमा मोटरसाइकल र नगद रकम दिन नसकेपछि परवीनलाई निरन्तर मानसिक र शारीरिक यातना दिइएको आरोप लागिरहेको छ ।

सानियाका मामा असमान अन्सारीका अनुसार सासु, ससुरा र श्रीमानले मिलेर सानियाको घाँटी थिचेर हत्या गरेपछि भुइँच याएर आत्महत्या देखाउने प्रयास गरिएको थियो । तर प्रहरीको अनुसन्धानमा गम्भीर त्रुटि देखिएको उनले बताए ।

उनले भने, "सानियाको कोठाको ढोका खुला थियो, भोलिपल्ट माइती जान तयार भएकी थिइन्, तर मृत्यु रहस्यमय रूपमा भयो प्रहरी प्रशासनले प्रभावमा परी ज्यान मुद्दा नचलाएर आत्महत्या दुरुसाहन मात्र दर्ता गर्‍यो, त्यो पनि एक जना विरुद्ध मात्र ।"

मुख्य अभियुक्त अरमान राय भाट फरार रहेका बेला एक बिचौलियाले प्रहरी, सरकारी वकिल र अदालतसँग सेटिड मिलाएर हाजिर गराएको दावी गरिएको छ । त्यसपछि सरकारी वकिलको पहलमा

उनलाई धरोटीमा छुटाउन समेत सेटिड भएको पीडित परिवारको भनाइ छ ।

ईलाका प्रहरी कार्यालय गरुडाका प्रमुख डीएसपी राजन कार्कीले भने निष्पक्ष अनुसन्धानको प्रतिबद्धता जनाउँदै भने, "कुनै सेटिड हुँदैन, आरोप लगाउँदैमा मुद्दा नचलाएर आत्महत्या दुरुसाहन मात्र दर्ता गर्‍यो, त्यो पनि एक जना विरुद्ध मात्र ।"

मुख्य अभियुक्त अरमान राय भाट फरार रहेका बेला एक बिचौलियाले प्रहरी, सरकारी वकिल र अदालतसँग सेटिड मिलाएर हाजिर गराएको दावी गरिएको छ । त्यसपछि सरकारी वकिलको पहलमा

मियाँले भने आरोपहरू अस्वीकार गर्दै भने, "प्रहरीबाट प्रमाण सहित फाइल आएपछि मात्र सरकारी वकिलले अभियोजन गर्छ । सबै निर्णय प्रमाण र बहसका आधारमा न्यायाधीशले गर्नुहुन्छ । कुनै बिचौलियाको संलग्नता छैन ।"

यद्यपि पछिल्लो समय जिल्ला अदालत गौर र सरकारी वकिल कार्यालयमा बिचौलियाको चलखेल बढेको रहेको कानुन व्यवसायीहरूले गुनासो गरेका छन् ।

केही महिना अघि एक हत्या प्रकरणमा पीडितले न्यायाधीश मनोज केसीविरुद्ध प्रदर्शन गर्दै राजीनामाको माग गरेका थिए । त्यस्तै, दुई वर्षअघि तत्कालीन सरकारी वकिलमाथि अख्तियारमा उजुरी दर्ता गरिएको थियो ।

दाइजो, घरेलु हिंसा लगायत कारणले मधेश प्रदेशमा नवविवाहिताको हत्या बढ्दो छ भारतीय युवतीको नेपालमा हत्या हुँदा समेत सजाय नहुनु र न्याय प्रणालीमा चलखेल हुनु भारत-नेपालबीचको रोटी-बेटी सम्बन्धमा अरार पार्ने संकेत देखिएको छ ।

यस्तो अवस्थामा न्याय प्रणालीमा बढ्दो बिचौलियाकरण र राजनीतिक हस्तक्षेपमाथि नियमनकारी निकायको तत्काल ध्यान जान आवश्यक देखिएको छ ।

प्रहरीद्वारा ट्रक नियन्त्रण

टुडे समाचारदाता
रौतहट । रौतहटको पूर्व-परिचय राजमार्गमा बिलाबिजकभन्दा बढी सामान ल्याएको भन्दै प्रहरीले एक ट्रक नियन्त्रणमा लिएको छ । सो ट्रकमा रहेको सामानको मूल्य करिब ४६ लाख रुपैयाँ बराबर रहेको बताइन्छ ।

जिल्लाको चन्द्रपुरस्थित ट्राफिक कार्यालयआइडि जिल्ला प्रहरी कार्यालय र इलाका प्रहरी कार्यालय चन्द्रनिगाहपुरबाट खटिएको प्रहरी गस्ती टोलीले वीरगञ्जबाट सर्लाहीतर्फ जाँदै गरेको ना ७ ख ७६७६ नम्बरको मिनी ट्रक रोकी जाँच गर्दा बिलबुभाइभन्दा बढीका विभिन्न

किसिमका किराना तथा कपडाहरू लोड गरिएको पाइएकोले ट्रक र चालकलाई नियन्त्रणमा लिइएको रौतहट प्रहरीका एसपी नेत्रमणि गिरिले जानकारी दिए । उनले भने, 'ट्रकमा के-केति सामान थिए भन्ने अनुसन्धान हुँदै, उनले अघि

थदै भने, 'नियन्त्रणमा लिएको ट्रक र सामानबारे राजस्व अनुसन्धान कार्यालयमा पठाउँछौं ।'

रौतहट प्रहरीले ट्रक चालक सलाही हरिवन नगरपालिका-९ का ३० वर्षीय जय दासलाई नियन्त्रणमा लिएको छ । उक्त सामानको मूल्य अन्दाजी ४५ लाख ५६ हजार रुपैयाँ बराबर रहेको प्रहरीको भनाइ छ । ट्रकमा लोड गरिएको किराना सरसामान र कपडाहरू आवश्यक कारबाहीका लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालय पथलेया, बारामा बुझाइएको एसपी गिरिले बताए ।

मीटरब्याजी भन्दै बहुमतद्वारा कारबाही

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । धनुषा जिल्लाको कमलानगरपालिका-१ मंगराहामा अवैध रूपमा मीटरब्याजी संचालन गर्दै आएका विनोद कुमार यादवमाथि नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी बहुमत धनुषाको जिल्ला न्याय विभागले कारबाही गरेको जनाएको छ ।

कारबाही स्वरूप विभिन्न पोस्टर पर्चालगायकाहरू विनोदकुमार यादवको घर अगाडि छरिएको नेकपा बहुमतका एक नेताले जानकारी दिए । उनीमाथि पाँच बुँदे कसुर समेत नेकपा बहुमत धनुषाका राजाराम यादवले लगाएका छन् ।

अनुचित लेनदेन तथा अन्य सुदखोरी धन्धामार्फत आर्थिक अपराध गरेको आरोप नेकपा बहुमतले लगाएको छ ।

कमला नगरपालिका-१ स्थित

मंगराहाका विनोदकुमार यादवसंग ०७१ जेठ १७ गते कामेश्वर यादवले २ लाख २५ हजार रुपैयाँ लिएर पनि उनले फर्जी कागजात बनाइ ९ लाख रुपैयाँको तमसुक बनाइ चार गुणा बढाइ तमसुक बनाएको आरोप लगाइएको छ ।

तर पीडित कामेश्वर यादवले भने उनलाई पटक पटक गरी २०७१ मंसिर १५ देखि २०७५ कार्तिक १० गतेसम्ममा ५ लाख ९७ हजार रुपैयाँ दिइसके पनि विनोद कुमार यादवले फर्जी तमसुक अनुसार असुल गर्न खोजेपछि कामेश्वर यादवमाथि १८ लाख रुपैयाँ माग दावी गरेपछि निवदेन दिएका धनुषा जिल्ला अदालतले कामेश्वर यादवलाई जेल चलानको आदेश दिएको थियो । सोहीको विरोध गर्दै विनोदमाथि कारबाही गरेको दावी गरिएको छ ।

डिजिटल युगमा महिला भन्ने असुरक्षित

टुडे समाचारदाता
वीरगञ्ज । डिजिटल युगमा युवतीहरू बढी असुरक्षित हुनु परेको भन्दै चिन्ता व्यक्त गरिएको छ । वीरगञ्जमा शुक्रबार आयोजित एक कार्यक्रमका वक्ताहरूले महिलाहरू भन्ने असुरक्षित हुने गरेको प्रति चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

तेरापथ महिला मण्डल वीरगञ्जले सामाजिक जागरुकता अभिवृद्धिको उद्देश्यले 'कन्या सुरक्षा सर्कल' कार्यक्रममा सहभागी वक्ताहरूले सामाजिक सञ्जाल, अनलाइन गेम, अनलाइन च्याटलगायत केही मोबाइल एपसमार्फत साइबर अपराध बढ्दै गएको प्रति चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

विभिन्न अनलाईन माध्यमहरूबाट युवतीहरूलाई मनोवैज्ञानिक रूपमा शोषण तथा ब्ल्याकमेलिङ जालमा पार्ने अपराध बढ्दै गएको र यसबाट मानसिक दबावका घटनाहरू पनि तीव्र गतिमा हुने गरेको हुँदा युवतीहरूलाई आत्मरक्षा, डिजिटल साक्षरता, साइबर सुरक्षा र आत्मविश्वासका

विषयका मार्गदर्शन दिनुपर्ने आवश्यकता रहेकोमा वक्ताहरूले जोड दिएका छन् ।

वीरगञ्जको शंखधर साख्वा पार्कमा आयोजित सर्कलको उद्घाटन कार्यक्रममा वीरगञ्ज महानगरपालिकाका नगरप्रमुख राजेशमान सिंहले "कन्याहरूको सुरक्षालाई सुनिश्चित गर्नु सबैको कर्तव्य भएको बताउँदै कन्याहरूको सुरक्षा, सम्मान र सशक्तीकरणलाई संस्थागत रूपमा अघि बढाउनु अत्यन्तै आवश्यक भएको बताए । महिलांमाथि भइरहेका हिंसा, दुर्व्यवहार तथा असमान व्यवहारविरुद्ध समाजलाई सजग बनाउनु यस्तो

मनसुन सक्रियसंगै किसानलाई धान रोप्न चटारो

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । मनसुन सक्रिय भएसंगै मधेश प्रदेशमा रोपाइको चटारोले किसानहरूलाई ध्याइन्ध्याइ भएको छ ।

धनुषाको क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकास्थित दिगम्बपुर, इच्छापुर, सबैला नगरपालिका, मिथिला नगरपालिका, धनुषाधामलगायतका विभिन्न पालिका गाउँमा किसानहरू यसपटक समयमै पानी पर्ने भएपछि खुसीसाथ धान रोपाइमा व्यस्त हुँदै जुटेका छन् ।

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयका कृषि प्रसार अधिकृत अमरचन्द्र मण्डलले मधेश प्रदेशको हरेक पालिकाका केही दिनदेखि धान रोपाइ शुरू हुने जानकारी दिए । मधेशका जिल्लाहरूमा यतिबेला धान

रोपाइका लागि खेत तयार पार्ने काम भइरहेको छ । भने कातिपय ठाउँमा भने धान रोपाइको काम पनि थालिएको छ ।

अधिकृत मण्डलले मधेशमा २५ दिनसम्म हुर्केको बेना रोप्न लायक हुनेगरेको बताउँदै

यसपटक बीउ राख्ने बेलामा पानी परेकाले धेरैको खेत दुबेर बीउ राख्न ढिला भएको उनले बताए । उनले जेठको ५ गतेदेखि छरिएको बेना बल्ल तयार भएको र मनसुन पनि यही समयमा सक्रिय भएकाले मधेशमा

धान रोपाइ केही दिनमा सबै पालिकामा शुरू हुने बताए । कृषि तथा पशुपञ्जी विकास मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार मधेश प्रदेशमा ४ लाख १ हजार ६५० हेक्टर क्षेत्रफलमा धान खेती हुने गरेको छ ।

मधेश प्रदेश सरकारले देशलाई नै खाना खुवाउने नीति ल्याउँदै यस वर्षदेखि धानको दुई वाली प्रवर्द्धन गर्ने योजनासमेत ल्याएको छ ।

गत वर्ष भदौ १ गतेसम्म मधेश प्रदेशमा ८२ प्रतिशत रोपाइ सम्पन्न भएको थियो । कृषि मन्त्रालयका अनुसार नेपालमा रोपाइ पहाड सुदूरपश्चिमबाट शुरू हुन्छ । त्यसपछि अन्य क्षेत्रमा हुन्छ । देशभर १३ लाख ९८ हजार २ सय ७४ हेक्टरमा रोपाइ हुने जनाइएको छ ।

करबारे संसदीय उपसमितिमा छलफल

काठमाण्डु । सुनचौदी तथा बहुमूल्य पत्थरको कारोबारमा लगाइएको करका विषयमा निरन्तर छलफलमार्फत निष्कर्षमा पुग्न व्यवसायी र सम्बन्धित मन्त्रालय सहमत भएका छन् ।

राष्ट्रियसभाअर्न्तगतको विकास, आर्थिक मामिला तथा सुशासन समितिको उपसमितिले आज डाकेको बैठकमा व्यवसायीहरूले आफ्ना मागबारे उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

र अर्थ मन्त्रालयसँग वार्ता जारी राख्दै समाधान निकाल्न सहमत भएका हुन् ।

नेपाल सुनचौदी व्यवसायी महासङ्घ र नेपाल सुनचौदी रत्न तथा आभूषण महासङ्घले सुनमा लगाएको दुई प्रतिशत विलासिता कर र हीरा तथा बहुमूल्य पत्थरमा लगाइएको १३ प्रतिशत भ्याटबारे पुनःविचार गरी खारेज गर्न माग राखेका छन् । रासस

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेघ : दैनिक काम अघि सुर्खो दर्शन गर्नु आवश्यक देखिन्छ । दिन सहज रहनेछ ।

वृष : कला र गला प्रदर्शन गर्नका लागि उपयुक्त समय छ ।

मिथुन : तपाईंको राशिमा चन्द्रमा पुगेकाले दिन सहज रहनेछ ।

कर्कट : शुभग्रहको प्रभावले अदृष्ट शान्तिको दोष खासै देखिने छैन ।

सिंह : शिक्षामा गरेको लगानी सफल हुनेछ ।

कन्या : परिवारसँग बसेर रमाइलो गर्ने अवसर मिलिनेछ ।

तुला : मुल त्रिकोणमा चन्द्रमा पुगेका कारण शिक्षामा गरेको लगानी सफल हुनेछ ।

वृश्चिक : बिहान अठ्ठै भए पनि दिउँसाँपछि सोचेको काम बनेछ ।

धनु : थोरै लगानी गरे पनि व्यापारमा फाइदा हुनेछ ।

मकर : शुभग्रहको प्रभावले साठेसातीको असर नदेखिने योग छ ।

कुम्भ : साना कुराले भन्फट उल्टन हुनेछ ।

मीन : गणेशको स्मरण गर्दै दिनको सुरुवात गर्दा काममा सफलता मिलिनेछ ।

गुरुजीसङ जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्स लामो
9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५१०८३४, ५१०८३५
प्रहरी (हप्टी इलाइन)	४२००९९, ४२०२९९, १००१०२	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	५२२५४४	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५१०८९९, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५११२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५४०१, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२२३४४	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५१०३०१, ५१०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३३३
शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२१९१८	वेलकम होटल	०४४-५५००३४
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५२००७०
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२०००९
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
एयर पोर्ट	५१००५८, ५१००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१६६
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे

बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे

बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे

अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन

दिउँसाँ ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे

सन्ध्या पूजा आरती:सौभगा : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे

मंगल आरती : ०७:३० बजे

महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे

दिउँसाँ ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे

सन्ध्या पूजा आरती सौभगा : ०७:०० बजे

रात्रि भोग : ०९:०० बजे

पट बन्द : ०९:१५ बजे

आन्तरिक राजस्व कार्यालय वीरगञ्जद्वारा आठ अर्ब ५२ करोड राजस्व सङ्कलन

वीरगञ्ज । आन्तरिक राजस्व कार्यालय वीरगञ्जले चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को ११ महिनामा लक्ष्यभन्दा बढी राजस्व सङ्कलन गरेको छ ।

आन्तरिक राजस्व विभागले कार्यालयलाई चालु आवको जेट मसान्तसम्मको अवधिमा रु सात अर्ब ५१ करोड ६४ लाख ६५ हजार राजस्व सङ्कलन

रु चार अर्ब पाँच करोड ३८ हजार राजस्व राजस्व सङ्कलन गरेको छ । त्यस्तै कार्यालयले चालु आवको ११ महिनामा आयकरतर्फ रु दुई अर्ब ३२ करोड ४८ लाख ४८ हजार लक्ष्य रहेकामा सो अवधिमा रु दुई अर्ब ५५ करोड ५९ लाख ९४ हजार राजस्व सङ्कलन

गर्न लक्ष्य निर्धारण गरेकामा कार्यालयले सो अवधिमा रु आठ अर्ब ५२ करोड नौ लाख ८९ हजार राजस्व सङ्कलन गरेको छ । कार्यालयका प्रमुख कर अधिकृत टीकाराज चौलागाईंले चालु आवको ११ महिनामा लक्ष्यको ११२ दशमलव ३६ प्रतिशत राजस्व सङ्कलन गरेको बताउनुभयो ।

कार्यालयले चालु आवको ११ महिनामा अन्तःशुल्क करतर्फ रु दुई अर्ब ८४ करोड ६५ लाख ५२ हजार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य राखेकामा सो शीर्षकमा लक्ष्यको एक सय ४२ दशमलव २८ प्रतिशत अर्थात्

स्थानीय तहलाई प्रदेशको क्षेत्राधिकारभित्र ल्याउनुपर्छ: अध्यक्ष यादव

जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले यस पटक बारा निर्वाचन क्षेत्र नं २ बाट प्रतिनिधिसभामा प्रतिनिधित्व गर्नुभएको छ । यसअघि उहाँ २०६४ सालको संविधानसभा निर्वाचनमा मोरङ निर्वाचन क्षेत्र ५ र सुनसरी ५ बाट, २०७० सालमा सुनसरी क्षेत्र नं ५ तथा २०७४ सालमा सप्तरी क्षेत्र नं २ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित हुनुभएको थियो ।

विसं २०१६ मा सप्तरीको भागवतपुरमा जन्मनुभएका अध्यक्ष यादवले २०३२ सालमा कम्युनिष्ट पार्टीबाट राजनीतिक यात्रा सुरु गर्नुभएको हो । विसं २०४८ मा नेकपा (एमाले) मा आबद्ध हुनुभएका उहाँले २०६३ सालदेखि मधेसी जनअधिकार फोरम गठन गरी मधेस आन्दोलन सुरु गर्नुभयो । अध्यक्ष यादवले देशको उपप्रधानमन्त्री तथा परराष्ट्रमन्त्री, स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री भई जिम्मेवारी सम्हाली सक्नुभएको छ । अध्यक्ष यादवसँग राससका समाचारदाता सुशील दर्नालले उहाँको दैनिक गतिविधि, संसदीय अभ्यास, संविधान कार्यान्वयन र संशोधन, मधेसी समुदायका माग र मुद्दा, सङ्घीयता सुदृढीकरण, राजनीतिक व्यवस्था र जनताको अवस्था, युवाको विदेश पलायन र बेरोजगारी समस्या, राजनीतिक दलका गतिविधि, देशको आर्थिक विकास, जनतासँग गरेको प्रतिबद्धता र मुलुकको समसामयिक विषयमा लिनुभएको अन्तर्वार्ताको सम्पादित अंश :

आजभोलि के मा त्यस्त हुनुहुन्छ ?

अहिले संसद्को बजेट अधिवेशन चलिरहेको छ । बजेटमाथि सांसदले आफ्ना विचार राख्ने काम भइरहेको छ । यसअघि सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र सिद्धान्त तथा प्राथमिकताबारे संस्था छलफल भयो । सदनमा कानून निर्माणको पाटोमा पनि सहभागी हुने गरेको छ । म अध्यक्ष भएकाले पार्टीको दैनिक गतिविधिमा पनि व्यस्त छु ।

संसदीय अभ्यासलाई कसरी हेर्नुभएको छ ? दूला राजनीतिक दलहरूमा लोकतान्त्रिक संस्कृतिको अर्भे विकास भइसकेको छैन । त्यसले गर्दा संसदीय अभ्यास स्वस्थ ढङ्गले सञ्चालन भएको छैन । दलहरू आग्रह-पूर्वाग्रहले प्रसित छन् । कार्यकारीणको भगडा संसदले बेहोर्नुपरेको छ । त्यस कारण संसद्को जति प्रभावकारिता हुनपथर्यो, त्यो मैले पाएको छैन । सारा जनताको ध्यान अहिले संसदतिर छ । संसदप्रति जनताले जुन आशा गरेका थिए, त्यो आशा पूरा गर्ने गरी संसदले भूमिका निर्वाह गर्न सकेको छैन । संसद् चलिरहेको देखिए पनि प्रभावकारी ढङ्गले संसदीय कारवाही अगाडि बढ्न सकेको छैन ।

संविधान कार्यान्वयनलाई कसरी हेर्नुभएको छ ?

सबै जनताले संविधानको स्वाभिमत्त ग्रहण गर्न सकेका छैनन् । संविधान जारी गर्ने बेलामा संविधानसभामा व्यापक छलफल र संशोधन प्रस्तावमाथि बहस गरेर जारी गरेको भए त्यसको स्वाभिमत्त सबैले ग्रहण गर्ने थिए । संविधानमा केही महत्वपूर्ण कुरा छन् । केही विभेदकारी विषय पनि छन् । केही दोधारे विषय पनि छन् । संविधानमा भएका महत्वपूर्ण विषय पनि कार्यान्वयन हुन सकेका छैनन् । जस्तो: सङ्घीयता पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । प्रदेशको संरचना खडा गरियो, तर केन्द्रीकृत र एकात्मक मानसिकताबाट मुक्त नभएका कारण पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । प्रदेश र स्थानीय तहले गर्नुपर्ने काम र अधिकार पनि केन्द्रमै राखिएको छ । केन्द्रमै श्रोत र शक्ति राखेपछि सङ्घीयता कसरी कार्यान्वयन हुन्छ ? सङ्घीयता कार्यान्वयन गर्न न

कानून छ, न कर्मचारीतन्त्र छ । श्रोत/साधन पनि छैन । यस्तो अवस्थामा प्रदेश सरकारले कसरी काम गर्छ ? संविधानमा लेखिएका विशेष क्षेत्र र सुरक्षित क्षेत्रको पनि कार्यान्वयन भएको छैन ।

संविधान संशोधनको तिथ्यलाई कसरी हेर्नुभएको छ ?

संविधान संशोधन गर्न सरकारले चाहेको देखिँदैन । संविधान जारी भएकै बेलादेखि संशोधनको कुरा भइरहेको छ, तर कुरामै सीमित छ । संशोधन कुन विषयमा गर्ने भन्ने विषय नै आएको छैन । कुन लक्ष्य प्राप्तिका लागि संशोधन गर्ने भन्ने नै थाहा छैन । संविधान संशोधन फण्डाजस्तो भएको छ ।

संविधानलाई गति दिन परिमार्जनको आवश्यकता छ । त्यसैले पहिला संविधान संशोधनका लागि विज्ञहरूको टोली बनाउनुपर्छ । त्यो टोलीले दिएको सुझावको आधारमा संशोधन गर्नुपर्छ ।

कुन-कुन तिथ्यमा संशोधन गर्नुपर्छ ?

पहिला निर्वाचन प्रणालीमा संशोधन गर्नुपर्छ । नेपालजस्तो अल्पविकसित मुलुकमा यत्रो महँगो निर्वाचन प्रणाली हुनुहुँदैन । अहिलेको निर्वाचन प्रणालीले मुलुकलाई बर्बाद गर्छ । अर्को शासकीय स्वरूपमा पनि संशोधन गर्नुपर्छ । अहिलेको शासन व्यवस्था व्यवहारिक रूपमै सफल हुन सकेको छैन । अब जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपति हुनुपर्छ । राष्ट्रपतिले विज्ञहरूबाट सरकार बनाउनुपर्छ । संसदले कानून बनाउने, अनुमान गर्नेलाग्यत संसदीय कार्य गर्नुपर्छ । सरकार र संसदलाई अलग गर्नुपर्छ ।

त्यसैगरी न्यायपालिकालाई पनि पुनःविचार गर्नुपर्छ । न्यायपालिकामा धेरै ढिलासुस्ती छ । जनशक्तिको पनि कमी छ । सङ्घीय प्रणालीमा मुलुक गइसकेपछि एकात्मक प्रणालीमा न्यायपालिका त्यति प्रभावकारी हुन सक्दैन । सस्तो र सजिलो गरी जनताले न्याय सेवा पाउनुपर्छ । न्याय भनेको बजारबाट खरिद गरेको वस्तुजस्तो हुनुहुँदैन । स्थानीय तहलाई प्रदेशको क्षेत्राधिकारभित्र ल्याउने र प्रदेशलाई अधिकार सम्पन्न बनाउने विषयमा संविधान संशोधन गर्नुपर्छ ।

मधेसी समुदायको माग के हो ?

सन् याको आधारमा कार्यपालिका, न्यायपालिका र व्यवस्थापिका समान सहभागिता हुनुपर्छ भन्ने मधेसी समुदायको मुख्य माग हो । संवैधानिक आयोगलाग्यत राज्यका सबै संरचना मधेसी समुदायको समान रूपमा सहभागिता हुनुपर्छ । लोकतन्त्रमा जनसन् याको आधारमा सबैको प्रतिनिधित्व हुनुपर्छ । तर, अहिले समावेशिता पनि हराउँदै गएको छ ।

संघीयतालाई अर्भे सुदृढ बनाउन के गर्नुपर्छ ?

सङ्घीयताको आधारभूत सिद्धान्त भनेको प्रदेशमा स्वशासन र केन्द्रमा साभा शासन हो । यो नीतिबाट अगाडि बढनुपर्छ । सात प्रदेशलाई पुनःसंरचना गर्नुपर्छ । सङ्घीयताको राज्य पुनःसंरचना आयोगले भनेको सामर्थ्य र पहिचानको आधारमा १० प्रदेशको बारेमा सोच्नुपर्छ । प्रदेशलाई अधिकार सम्पन्न बनाउनुपर्छ । प्रदेशलाई श्रोत र जनशक्ति दिनुपर्छ ।

जनताको अवरुधलाई अर्भे सुधार गर्न के गर्नुपर्छ ?

सतामा रहेका दूला पार्टीहरूले राज्यका संरचनामा आफ्ना मान्छे मात्रै राखेर जनताको अवस्थामा सुधार हुँदैन । अदालत, अख्तियार र अन्य संवैधानिक निकायमा आफ्ना मान्छेभन्दा पनि योग्य र समक्ष मान्छे राखियो भने जनताको अवस्था यतिकै परिवर्तन हुन्छ । त्यसकारण जनताको अवस्था परिवर्तन गर्न राजनीतिक नेतृत्वको मानसिकता परिवर्तन हुन जरुरी छ । राजनीतिक नेतृत्वको मानसिकता परिवर्तन नभएपछि देशको विकास कसरी हुन्छ ? जनताले रोजगारी कसरी पाउँछ ? रोजगारी नपाएपछि जनताको अवस्था कसरी परिवर्तन हुन्छ ?

युवा विदेश पलायन कसरी रोक्न सकिन्छ ?

गरिबी र बेरोजगारी भएपछि देशमा बाँच्नु कसरी ? बाँच्न गाह्रो भएपछि विदेश पलायन हुनुको विकल्प नै छैन । देशमा राम्रो शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र सुरक्षा नभएपछि युवा पलायन हुनु स्वाभाविक हो । त्यसकारण युवा पलायन रोक्न आफ्नो देशको उद्योगधन्दा सञ्चालन गर्नुपर्छ । कृषिमा विकास

गर्नुपर्छ । विकास र सुशासन दिन सकियो भने युवा पलायन आफैँ रोकिन्छ ।

दूला राजनीतिक दललाई तपाईंको सुभाष के छ ?

भ्रष्टाचार अन्त्य गर्नुपर्छ । जनतालाई सुशासन दिनुपर्छ । दलहरू विकासको गतिदर्ता लामुपर्छ । मूल्य र मान्यताका आधारमा राजनीति गर्नुपर्छ । व्यवस्था राजनीतिक रूपमा परिवर्तन भएको छ । तर, शासन प्रणाली उही छ । प्रशासनको ढाँचा उस्तै छ । आनीबानी, बेहोरा उही छ । त्यसकारण प्रमुख कुरा राजनीतिक दल सुधिरन आवश्यक छ ।

देशलाई आत्मनिर्भर बनाउन के गर्नुपर्छ ?

विकासको मूल आधार भनेको शिक्षा हो । तत्पछि माथिसम्म शिक्षामा आमूल परिवर्तन गर्नुपर्छ । युगअनुसारको शिक्षा प्रणाली हुनुपर्छ । मानिसको जीवनलाई सक्षम बनाउने खालको शिक्षा हुनुपर्छ । सँगैसँगै हाम्रो देश कृषिमा आधारित देश हो । कृषिलाई आधुनिकीकरण गर्नुपर्छ । बन्द भएका उद्योगधन्दा सञ्चालन गर्नुपर्छ । पर्यटन क्षेत्रलाई विकास गर्नुपर्छ । विद्युत्मा विकास गर्नुपर्छ । यति मात्रै गर्न सकियो भने नेपाल संसारको सबैभन्दा सुखी र सम्पन्न देश बन्न सक्छ ।

जनतासंग गरेको प्रतिबद्धता कति पूरा गर्नुभयो ?

जसले सत्ता सञ्चालन गर्छ उसले बजेट विनियोजन गरेर विकासको काम अगाडि बढाउने हो । सरकारले बजेटको व्यवस्था गर्ने भने विकास कसरी अगाडि बढ्छ ? मैले मेरो निर्वाचन क्षेत्र रहेको जिल्ला बाराको विकासका लागि गरेका प्रतिबद्धता पूरा गर्नेबारे सरकारलाई लेखेर दिएको छु ।

जनतालाई तपाईंको सन्देश के हो ?

जनता अन्याय र बेतथिका खिलाफमा उठ्नुपर्छ । भ्रष्टाचार र कमिसनतन्त्रलाई अन्त्य गरेर सुशासन र समृद्धिको दिशामा देशलाई अगाडि बढाउने कुरामा सबैको उत्तिकै दायित्व हुन्छ । देशमा भ्रष्टाचार अति भइसक्यो । यस विषयमा जनता सङ्गठित हुँदै जानुपर्छ ।

बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण गर्न सरकार दृढ छ : मन्त्री पाण्डे

काठमाण्डु । संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बद्रिप्रसाद पाण्डेले सरकार बौद्धिक सम्पत्तिसम्बन्धी कानून निर्माण गरी त्यसको अधिकार संरक्षणका लागि दृढ रहेको बताउनुभएको छ ।

बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण समाज नेपाल र मिडिया आई प्रालिको आयोजना तथा संस्कृति मन्त्रालयको सहकार्यमा शुक्रबार सिंहदरबारमा भएको बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकार संरक्षणको अवस्था, चुनौती र अवसर विषयक अन्तर्क्रियामा मन्त्री पाण्डेले सरकारले पुरानो कानूनलाई प्रतिस्थापन गरेर नयाँ कानून बनाउने चरणमा रहेको जानकारी दिनुभयो ।

कतिपय हाम्रा रैथाने परिचयहरू पनि बौद्धिक सम्पत्तिकारूपमा रहेका उल्लेख गर्दै मन्त्री पाण्डेले भन्नुभयो, “इलामको चिया, भक्तपुरको जुजु धौ, जुम्लाको मासी, हुम्लाको सिमी छन्, मःम पनि हाम्रो आफ्नो सृजना हो । थकाली खाना पनि हाम्रो आफ्नो सम्पत्ति हो । यी विविध सम्पत्तीमाथि हाम्रो हक स्थापित गर्नुपर्छ र यसलाई कानुनी मान्यता दिलाउनुपर्छ ।”

उहाँले बौद्धिक सम्पत्तिको विषयलाई कानूनमा व्यवस्थित गर्नुपर्ने अवस्था रहेको जानकारी दिँदै नेपालमा बहुआयामिक प्रकृतिका बौद्धिक सम्पत्ति रहेको र त्यसको संरक्षण अपरिहार्य भएको बताउनुभयो । उहाँले साहित्यिक, कृषि उत्पादन र अन्य ट्रेडमार्कसम्बन्धीका बौद्धिक नेपालमा प्रशस्त रहेको

बताउनुभयो । उहाँले यो अन्तरराष्ट्रिय विषय भएको र भूगोलले नछेक्ने हुँदा देशभित्र हाम्रो सम्पत्तिको संरक्षण र विकास गर्ने तथा देशबाहिर पनि आफ्नो परिचयलाई स्थापित गर्नुपर्ने अवस्था रहेको बताउनुभयो ।

मन्त्री पाण्डेले भन्नुभयो, “कानून नभएकै कारण कतिपय सरोकारवाला पीडित हुनुभएको होला, सरकारले सम्बोधन गर्ने हो, कानून बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा सरकार गम्भीर हुनुपर्छ, बौद्धिक पुँजी संरक्षणमा सक्षम हुनेछौं र हामी संरक्षणमा सामूहिक प्रयत्न गर्नेछौं ।”

उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका वाणिज्य सचिव कृष्णबहादुर राउतले नेपालमा पेटेन्ट डिजाइन र ट्रेडमार्क ऐन, २०२२ कार्यान्वयनमा रहेकाले त्यसलाई प्रतिस्थापन गर्नेगरी अहिले औद्योगिक सम्पत्तिसम्बन्धी विधेयक संसदा दर्ता भइसकेको जानकारी दिनुभयो । उहाँले ६५ वर्ष

पुरानो कानूनलाई समसामयिक बनाउने र संस्थागत विकास गरेर सृजनशीलतालाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्य रहेको सुनाउनुभयो । उहाँले नेपालमा ८९ वटा पेटेन्ट दर्ता छ । ६४ हजार ट्रेडमार्क दर्ता छ । औद्योगिक डिजाइन त नगन्य मात्रामा दर्ता रहेको जानकारी दिनुभयो ।

यस्तै संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिव हरिप्रसाद मैनालीले बौद्धिक सम्पत्तिमा जति गर्नुपर्ने हो त्यो गर्न नसकेको स्वीकार गर्नुभयो । उहाँले यसको संरक्षणमा केही थप काम गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको औँल्याउनुभयो । उहाँले मन्त्रालय सरोकार राख्ने प्रतिनिधिहरूसँग निकटमा रहेर काम गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो ।

कार्यक्रममा सञ्चित रोयल्टी समाजका अध्यक्ष सुरेश अधिकारीले प्रतिनिधि अधिकार र बौद्धिक अधिकार सुरक्षित र व्यवस्थित हुन सकेकोतर्फ ध्यानकाषण गराउनुभयो । यसअघि जनचेतनाको अभावले रहेको उल्लेख गर्दै उहाँले

बौद्धिक सम्पत्तिको दुरुपयोग मानवअधिकारकै उल्लङ्घनहोभन्नुभयो नेपालमा पनि प्रशस्त सम्पत्तिको संरक्षण रहेको तर ती झट्टको संरक्षण गर्न नसकिएको बताउँदै उहाँले गीत चोरि रेकर्डिङ हुने गरेको अनुभव सुनाउनुभयो ।

नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका महानिर्देशक देवेन्द्र लामिछानेले नेपालको रैथाने बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण हुन नसक्दा त्यसै बसिरहेको बताउनुभयो । आगामी दिनमा नेपालमा छरिएर रहेका त्यस्ता सम्पत्तिलाई संरक्षण गर्न जरुरी रहेको उहाँले बताउनुभयो । कार्यक्रमका बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण समाज नेपालका अध्यक्ष विसुकुमार केसीले बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षणमा अलमल रहेको सुनाउनुभयो । कतिपयलाई पेटेन्ट कसरी दर्ता गर्ने भन्नेसम्म जानकारी नभएको बताउँदै उहाँले त्यसको जानकारी गराउने प्रयास समाजले गरिरहेको उल्लेख गर्नुभयो । कार्यक्रममा बौद्धिक सम्पत्तिसम्बन्धी प्रकाशित जर्नलको समेत विमोचन गरिएको थियो । रासस

बेपत्ता पारिएका व्यक्तिलाई न्याय दिन नयाँ विनियमावली ल्याइने

काठमाण्डु । बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोगका अध्यक्ष लीला देवी गडुतीलाले चाँडै विनियमावली बनाएर पीडितलाई न्याय दिने बताउनुभएको छ ।

आयोगले शुक्रबार आयोजना गरेको सङ्क्रमणकालीन न्यायमा पीडित र सरोकारवालासँगको अन्तरक्रियामा उहाँले नयाँ विनियमावली बनाउनका लागि आवश्यक छलफल गर्ने बताउनुभयो । “सरकारले हामीलाई ऐन दिएको छ । अब त्यही ऐन टेकेर नयाँ विनियमावली बनाउनुपर्छ”, उहाँले भन्नुभयो, “आयोगले वार्षिक कार्ययोजना बनाएर चाँडै काम थाल्ने छ ।”

तथा बेपत्ता पारिएका परिवारका सदस्य शर्मिला त्रिपाठीले तेश्रो पटक गठन गरिएको आयोगले बेपत्ता परिवारको यथार्थ विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले पीडाको भोगाइ धेरै भएकोले अब काम सम्पन्न गर्न तिर अग्रसर हुनुपर्ने बताउनुभयो । “आयोग बन्दछ ।

अनि हामीलाई बोलाउँछ । फेरि हामीले आफ्नो पीडाका कुरा भन्छौं । अनि हामीलाई थप पीडा हुन्छ”, उहाँले भन्नुभयो, “अब आयोगले बोलाउने मात्र होइन काम गर्नुपर्दछ ।”

विजयप्रसाद मिश्रले आयोग पहिले जस्तो नभएर कार्यमा केन्द्रित भइ पीडितका माग सम्बोधन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । शान्तराज मुल्मीले पीडितका आँशु पुग्ने काम बन्द गर्न आयोगलाई सुझाव दिनुभयो । मानवअधिकारकमीसुबोध्याकुलले नियम र कानूनभन्दा आपसी सहमतियनुसार आयोगले काम सम्पन्न गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले सरकारको भन्दा जनताको बलमा काम गर्न आयोगलाई आग्रह गर्नुभयो ।

बेपत्ता पारिएका सदस्यले आयोगले वार्षिक कार्ययोजना बनाएर काम गर्न सुझाव दिएका छन् । बेपत्ता पारिएका परिवारका सदस्य केशव खनालले बेपत्ता पारिएकालाई वार्गीकरण गरेर काम गर्न सुझाव दिनुभयो । अर्का पीडित ओखलढुङ्गाका ताराबहादुर सुनुवारले आफ्नो छोरो १९ वर्षदेखि हराएको हुँदा खोजी गर्न आग्रह गर्नुभयो । “छोरो १९ वर्षदेखि हराएको छ । यदि छोरो मरेको छ भने हामी काजाक्रिया

गाउँ, बाँचेको छ भने छोरो अर्भ आएको छैन”, सुनुवारले भन्नुभयो । काठमाडौँकी रवि श्रेष्ठले आफ्नो परिवारका तीन जना बेपत्ता भएकाले राज्यले अर्भ न्याय दिन नसकेको बताउनुभयो । उहाँले अहिले राज्य र विद्रोह पक्षबाट पीडित भएका आफूहरू मिलेको भन्दै सरकारले अपराध गर्नेलाई कारवाही गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

गोरखाकी लक्ष्मी कोइरालाले आफ्नो श्रीमान् विसं २०५४ देखि बेपत्ता भएकाले बेपत्ता बनाउन आदेश दिनेलाई कारवाही गर्नुपर्ने बताउनुभयो । आयोगका सचिव खेमराज ज्ञवालीले आयोगले आत्मसम्मानमा चोट नलाग्ने गरी न्याय गरिने बताउनुभयो । उहाँले सातवटै प्रदेशमा गएर पीडितका कुरा सुनेर कसरी न्याय दिन सकिन्छ भनेर आफूहरू सक्रिय रहने बताउनुभयो । आयोगमा हालसम्म बेपत्ता परिवारका दुई हजार ५४२ उजुरी दर्ता भएका छन् । रासस

नेपाली श्रमिकमाथि हुने शोषण र विभेदप्रति शून्य सहनशीलताको नीति छ

पाटन । श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री शरत्सिंह भण्डारीले नेपाली श्रमिकमाथि हुने शोषण र विभेदप्रति सरकारको शून्य सहनशीलताको नीति रहेको बताउनुभएको छ ।

अन्तरराष्ट्रिय आप्रवासन सङ्गठन नेपालद्वारा शुक्रबार ललितपुरमा आयोजित श्रम प्रवासन, लैङ्गिक समानता र जलवायु परिवर्तनको सन्दर्भमा व्यापार तथा मानवअधिकारसम्बन्धी बहुसरोकारवाला नीति संवाद कार्यक्रममा मन्त्री भण्डारीले विदेशमा रहेका श्रमिकहरूको पक्षमा सरकारको सक्रियता बढाएको बताउनुभयो ।

मन्त्री भण्डारीले व्यापार, प्रवासन र मानवअधिकारबीचको अन्तरसम्बन्धलाई विशेष रूपमा उल्लेख गर्दै जिम्मेवार व्यापार अन्यायसँगै श्रमिकको मानवअधिकारको रक्षा सरकारको सर्वोच्च प्राथमिकता भएको बताउनुभयो । “वैदेशिक रोजगारी केवल आमदानीको श्रोत मात्र नभई श्रमिकको गरिमा र अधिकारको विषय पनि हो, नेपाली महिला र युवा श्रमिकहरूले श्रम गन्तव्य मुलुकहरूको विकासमा उल्लेखनीय योगदान दिइरहेका छन्, ती मुलुकहरूले सुरक्षित, व्यवस्थित र नियमित आप्रवासन सुनिश्चित गर्न

विश्वव्यापी मूल्यामापन तथा गर्मअनुसार व्यवहार गर्नुपर्छ,” मन्त्री भण्डारीले भन्नुभयो । उहाँले द्रव्यस्रत क्षेत्रमा रहेका नेपाली नागरिकहरूको सुखालाई लिएर मन्त्रालयले आपत्कालीन उद्धारको तयारी गरिरहेको जानकारी पनि दिनुभयो । “धेरै नेपालीहरू बङ्गला र बाकिाइरहेका छन्, यदि स्थिति थप जटिल भयो भने उद्धारका लागि सरकार तयार छ,” उहाँले भन्नुभयो ।

विदेशमा रहेका नेपालीहरूको अवस्थाको निगरानी र समर्थनका लागि श्रम संसार मोबाइल एप्लिकेसनलाई अर्भे प्रभावकारी बनाउने प्रयास भइरहेका छ । रासस

जनकपुर टुडेको फेसबुक पेजमा विभिन्न पाठकहरूले पठाएका कविता/गजलहरू

॥ हरेक युवाहरूको पीडा ॥

विदेशिनु - बाध्यता कि रह्र?
सपनाको भिक्को हो कि रोजगारीको यातना?
युवाहरूको लर्को किन छ विमानतिर,
के देशमा छैन काम, छैन सम्भावना अब?
पढाइ सकिएपछि बैराग लाग्छ कपी-कलम,
सर्टिफिकेट भुन्डिन्छ भित्तामा-सपना भै थन्किए।
श्रम बेच्नु प्यो, पसिना साट्नु प्यो डलरमा,
आमाको आँशु र बाबुको सान्त्वना थन्कन्छ परदेशको कोठामा।

“बाबु कतै जागिर लागेन?” - प्रश्न बसिन्छ गाउँघर,
“छोराले कतै बिदेस जान्छ रे?” - गर्व कि लाजको स्वर?
माटोमा सुन फल्दैन भनेर त हिँडेका होइनौं हामी,
तर यही माटोमा फल्दैन भने किन देश रहोस् हामी?

बाध्यता हो - जब खेत बाँधो हुन्छ
र बैङ्कको किस्ता च्यापिन्छ मुटुमा।
बाध्यता हो - जब गाउँमा श्रमको मूल्य हुँदैन
र श्रम स्वाभिमान होइन, लाज बन्छ समाजमा।

रहर त होला - सपना देख्नु,
तर सपना बेचिनु पर्छ भने त्यो रह्र के?
जहाँ देशकै माया बोकेर
विदेशको गल्लीमा गालिनु पर्छ श्रमको घाममा।

हामीसँग पनि थियो रह्र-
आफ्नै माटोमा केही गर्नलाई,
तर बाध्यता बलियो भयो
र परदेशिएँ, आफ्नो भाग्य सच्चाउन भनेर।
सोच्छु आज भोलेहरूसँग-
“आफ्नै माटोमा सुन फल्छ भने,
किन विदेशी भूमिमा पसिना बेच्न जानु पर्छ्यो?”
र फेरि प्रश्न उठ्छ हरेक युवाको ओठमा-
“विदेशिनु - बाध्यता कि रह्र?”

नारैन्द्र कुमार महता
बर्दिवस, महोत्तरी, हाल जनकपुरधाम

॥ अनिश्चित यात्रा ॥

आकाश छ नीलो, मन छ अशान्त,
बाह्रौंको रिसल्टको यो प्रतिक्षा अनन्ता
कहिले खुल्ला यो जीवनको पाना?
कागजको आधारले जीवन तौलिने,
कस्तो हो भविष्य?
प्रतिस्पर्धाको यो भीडभाडमा,
हरेक बाटोले देखाउँछ अनेकौं स्वप्नहरू
शिक्षा महँगो, अवसर सीमित,
खोज्दै छु म एउटा ठोस आधार।
एउटा डिग्री कि एउटा सिप?
कुनले खोल्ने मेरो भाग्यको द्विप?
आदर्श कि लोकसेवाको बाटो?
बुझ्दाबुझ्दै अल्झिएको छु यो जालमा।
भन्छन “यो कोर्सले दिन्छ उज्वल भविष्य” यही छ राम्रो मार्ग
तर किन त्यही गरेका युवाहरू अझै खोजिरहेछन् नौकरीको द्वार
किन पर्दै मैले यही पुरानो पाठ?
जसले दिएन उनलाई पनि कुनै सही साथ।
तर पनि म हार्दिन, हार मान्दिन,
एउटा बाटो खोज्नेछु आफ्नै।
समाजको दबाबलाई पछ्याउँदै,
आफ्नो भविष्यको रेखा कोर्नेछु आफ्नै।

लेखक: सोनु कुमार यादव
ठेगाना: संग्रामपुर, सन्धी गा.पा. महोत्तरी
शिक्षा: १३ को परीक्षाको प्रतिफलको मङ्गल हेर्दै प्रतीक्षा

॥ चम्पचाहरूको फुर्ती ॥

देश चलाउने गजदार भयो
देशको अवस्था खराब भयो
कस लाई भनौ राम्रो कस लाई खराब
यहाँको नेताहरू नै रहेछ भ्रष्टाचार
कल कारखाना बन्द गर्‍यो
युवा युवती खाडीमा बेच्यो
बुढा बुवा बुढी आमाको अवस्था
बिजोग भयो खेत पाति बाभै रथ्यो
जता ततै भ्रष्टाचार भए छ
सरकारी क्रमचारी मलामाल भएछ
पुलिस प्रसानको छ मनमानी
जनता लाई भराएछ चलनी मा पानी
पिण्ड खाने छोरेदैन कुर्सी
चम्पचाहरूको छ यहाँ फुर्ती

धनेश्वर ठाकुर
धनुषाधाम, ४ लक्ष्मीपुर
हाल सात समुद्र पार दोहा कतार

॥ परिस्थिति ॥

हौँस्छुन् पहाड, बन्छ नदी,
आकाशमा उड्छ चन्द्रको सदी।
तर मनभित्र तुफान उर्लिन्छ,
परिस्थितिको खेलमा जीवन भुक्छ
कहिले सुखको फूल फुल्छ रातमा,
कहिले दुखको काँडा चुभ्छ साथमा।
सपनाको बाटो, फेरिन्छ बेला,
परिस्थितिको रंगमा जीवन खेला।
तैपनि हामी हिँड्छौं, बाटो खोज्छौं,
आँधीमा पनि उज्यालो रोञ्छौं।
परिस्थितिलाई चुनौती ठान्दै,
हौँस्दै, लड्दै, जीवन बाँच्छौं।

लेखक: सुशी कालेकोटी
हाल जनकपुरधाम

॥ मन को पीडा ॥

कस्तो खेल खेल्दै छ जिन्दगी ले थाहा छैन।
जस्तै देखिन्छ हासो देखिन्छ, पीडा कसैले देख्दैन।
किन मनमा पिर बढ्दै छ।
जिन्दगी ले आर्को मोड मोड्दै छ।
हजार प्रश्न ले घेरीएको मन छना
तर कसैलाई बुझाउन प्रयास गर्दैन मा।

नाम: सिमता भा
वल्वा ७ बनौटा

॥ आनुभव ॥

पिडा त मेरो मनमा एसएलआर
राइफल को रोक जस्तै छ
सिकने मन त मेरो ११:३०
को भोक जस्तै छ।
सिकन सकि राको छैन
यो मेरो लागि सोक जस्तै छ।
गुरुबा त धयध तर रिस त
विउनेत को नोक जस्तै छ।
लेकचर को निन्द्रा को
कारण ले गर्दा लेकचर
त मेरो लागि लेकचर
रोलकल जस्तै छ। कुनै जोड
त लारटै राम्रो र कुनै
यस्तो घमड बानी को छ नी
त्यो मेरो लागि नुन चरको
र न मीठो दल को भोलो जस्तै छ।
गुरुवाहरूको त्यो सिकाऊने
इफोट सालको बोट जस्तै छ।
आउत र घण्टे मेरो लागि
लाखौं को नोट जस्तै छ।

लेखक रोहन शुक्ल
काठमाडौं

॥ देश मेरो रुईरहेछ ॥

देश मेरो रुईरहेछ, न देख्दा आँखा रोए,
माटोको छाती चिरीएको छ, तर जनतालाई को हेरे?
आशाले रोपिएको बिरुवा, निराशाको काँडाले धेरे,
नेता थालमा स्वार्थ चाख्छन्, भूख जनताको के रे?
विद्यालय सुनसान छन्, कतम पनि डराउँछ,
भ्रष्ट व्यवस्था देख्दा अब त पाठशाला लाजाउँछ।
बूढा आमाको आँखामा आशु, छोरा परदेशमा टाढा,
यो जन्मभूमि छोड्नु पनि अब बाध्यता बन्यो साढा।
पानी भर्दैन खेतमा, रगत बन्छ सडकमा,
घाम पो भने भैँ पोल्दछ भ्रष्टता यो भद्रकाली र टुँडिखेलमा।
युवाहरू थाकेका छन् बोल्ल, तर क्रान्तिको चेतना सुत्केरी,
तर अझै पनि म बाँच्ने आशामा छु - 'मेरो देश फेरि उठ्ने छ
एकपटक फेरि।'
अब उठ हाम्रा आवाजहरू, अब नरोऊ नि सधैँ,
सपना त तोडियो होला तर आत्मा अझै जिन्दै छ कहीं।
शब्दले बनाउँ नारा, आँशुले लेख कवि बन,
देश मेरो हो, रुईरहेछ - अब तिम्रो माया बना।

लेखक: दिलीप कुमार दास
ठेगाना: धनुषाधाम -४ लक्ष्मीपुर

॥ साथीको माया ॥

साथीको माया, तारा जस्तै टल्किने,
साँझको चिसोमा न्यानो घाम भैँ बल्किने।
दुःखका दिनमा आशाको किरण,
खुसीका बेला भनै मिठो मुस्कान।
बालापनको खेल, किशोरको कुरा,
सब सम्भनामा छन्, ती रमाइला नजरा।
रुनु पर्दा काँध दिने, हासन् खोज्दा साथ,
साथीको माया हो, जिन्दगीको तातो हात।
दुरीले कहिल्यै टुट्दैन यो डोर,
भिन्न बाटो भए पनि मनको भनै जोरा।
कहिले चिया पसल, कहिले चोकको माया,
साथीको हाँसोमा लुकेको संसार सारा।
भगडा पनि भए, रिस पनि गरियो,
तर प्रेमको धागो कहिल्यै टुटेन, जुरियो।
साँचो साथी भनेको पेना जस्तै हो,
जहाँ आफ्नै अनुहार खुलेर देखिन्छ नि हो।
साथीको माया, अमूल्य र गहिरो,
सम्भदा हृदय नै हुन्छ भने तातो र न्यानो।
धन्य छु म, पाएको छु साथ तिम्रो,
जुन साथले बनाउँछ जिन्दगी भन्न मिठो।

लेखक: रश्मी दबुवर
मोरङ्ग, नेपाल

॥ सर सफाई ॥

आउँछ कहाँबाट फोहर जान्छौं कहाँ हामी बनी सफा सुधर
नितदीन कर्ममा लाग्छौं पलपल मायालाई श्रृङ्गार छौं
हरपल हरेक दिन भोतारिन्छौं मोहरको लागि
फोहोरको प्रत्यारोपण र विसर्जन बाट नै पाउनेछौं मोहर
सरल आचरण सफा चरित्र बाट हामी पाउँछौं आशिष तथा
प्रफुल्ल मन
गल्ने सड्ने नगल्ने रिसायकल प्रविधि बाट नै प्राप्त हुन्छ मोहर
भंगारवाला देखि कबाडीवाला फोहर नै कलेक्ट गर्छ
नगरपालिकाबाट पनि फोहर नै कलेक्ट गराउँछ
खातेहरू दिनहु प्लास्टिक बोटल अन्य थुपार्छ सबैबाट पाउँछ नै
उसले केही मोहर
मन सफा तन सफा तर धरधरको फोहर कहाँ राख्ने त्यसमा
हुनुपर्छ सबैमा बफा मायालुको मन फोहर भएमा त्यसमा पनि
कोहरा लाग्छ
तन सफा भएपनि जसो तसो मनमा कुनै फोहर हुनुभएन नेता
फोहरी आचरणको भए कयौं कारागार चलान भएछ
त्यस्तै फोहरी मानिस हेर्दा लाग्छ तर ऊ समाजको फोहरलाई
जम्मा गरी उचित व्यवस्थापन गरिरहेको हुन्छ
भन्छन् ढोवा पैसा छिटल है रोडप बिचके चुनके बुद्धि चाहि
फोहरबाट मोहर आउँछ खातेले बुझ्नेको हुन्छ
हामीले मात्र आफ्नो फोहोर कचरा समानलाई जलाई नष्ट गरी
मल पनि बनाउन सक्छौं
कवाडीलाई दिए मोहर पाई रिसायकलको लागि कारखानामा
जान्छ
मन सफा तर तनमा बफा चाहिन्छ अनि फोहरको व्यवस्थापन
हामी एकअर्काले आफै गर्दा टोल महल्लादेखि समाज नै चमचम
चमिकने छ
राजनीतिमा रहेको फोहर कचरा प्रवृत्तिका व्यक्तिको व्यवस्थापन
कसरी गर्नुपर्छ घर गृहस्थीमा रहेको फोहरी विचारधारालाई पनि
न्यून गर्नुपर्छ यसमा विचार पुत्याऔ फोहरबाट पनि आउँछ मोहर
सफा मनबाट आउँछ उत्तम विचार जिउने तरिका र प्रगति को
मार्ग

कवि प्रदीप राम
जनकपुरधाम ५

॥ मिथिलाको माटो ॥

मिथिलाको माटो, शान्त र गहिरो,
रङ्गहरू बोल्छन्-माधव र सीताको हिँडाइ जस्तो।
माटामा भल्किन्छ-चित्रकला, गीत र गाथा,
हर चुलोमा बास छ-श्रृङ्गारको कथा।
नदीहरू बग्छन्, जनकपुर सुनाउँछ गीत,
हर देउता जाग्छन्-मन्दिरमा नित्य प्रीता।
पानको पात, मखानको गन्ध,
हाम्रो मिथिला-सदियौंदेखि सुगन्धा
माइतीको मायाले सजिएको गाउँ,
सिन्दूर जस्तो रातो, शुभेक्षा सँगै छाउँ।
मिथिलेश्वरीको अङ्गमा फूलको भरना,
भाषा र भेष-हाम्रो गौरवको कर्णा।
चलौँ सँगै, साँचौं फेरि त्यो स्वर्णकाल,
जहाँ नारी शक्तिको बल अमृतधारा।
मिथिला बोल्छ-कलाको नाद,
यो हाम्रो गर्व, हाम्रो साजा।

नाम: कृष्ण महासेठ
ठेगाना: जनकपुरधाम ८

॥ घुसखोर कर्मचारी ॥

कागजका थुप्रोमा लुकेर बस्छ,
टेबुल मुनि हात फैलाएर कस्छ।
कानुनको किताब छेउमा राखी,
न्यायको नाममा चलाउँछ आँखी।
“काम त हुन्छ, तर अलि गाह्रो छ,
भन्छ उसले, अनुहार साँघुरो छ।
तर जब चिया खर्च बढाउँछ कोही,
एकैछिनमै फाइल उड्छ बगैँचामा जस्तै सोही।
जनताको दुःख उसलाई के थाहा?
उसको धर्म बनिस्क्यो अब लोभ र चाहा
स्कूल होस् वा अस्पताल,
घुस नदिए बन्छैन कामहाला।
कसले बनायो यस्तो सिस्टम आज?
सच्याउनेको आवाज किन गुननाम साज?
घुसखोरलाई लाज छैन क्यारे,
राष्ट्रको सेवा? - त्यो त बहानाको प्याले।
तर एक दिन साच्चिकै बदलिन्छ समय,
जनता उठ्नेछन्, नछोड्नेछन् कुनै छलमय।
त्यो टेबुल मुनिको कालो कथा,
सत्यको घामले पोल्नेछ हरेक जथा।
- अब चाहिन्छ इमान र शुद्ध विचार,
घुसखोर हटाउँ, बनाऔँ नयाँ सरकार।

लेखक: बबु शर्मा
ज. उ. न. पा. ७

॥ लोक सेवा ॥

कक्षा १० पास गर्‍यो खरदारको तयारी
कक्षा १२ पास गर्‍यो ना.सुको तयारी
स्नातक पास गर्‍यो अधिकृतको तयारी
सरकारले निर्धारण गरेको समयमा सेवाग्राहीको सेवा
सरकारले तोकिएको रकममा सेवाग्राहीको सेवा
मन दुखाइ आफ्नो समय कार्यालयमा दिईयो
सेवाग्राही कामको लागि सम्पर्क गर्न आयो
केही कर्मचारी आफ्नो कामले कार्यालय छोडी गयो।

नाम: रक्षिेश यादव
ठेगाना: जनकपुर

॥ दलितको पहिचान खोज्दैछु ॥

म दलित हो, दलितको पहिचान खोज्दैछु।
आफ्नो समुदायको आत्मसम्मान खोज्दैछु।
हातमा संविधान लिएर विश्वमा आफ्नो पहिचान खोज्दैछु।
हो, म दलित हो, दलितको पहिचान खोज्दैछु।
मैले छोएको पानी चल्दैन र त्यसैले पानीको नि जात
खोज्दैछु आफ्नो देश र आफ्नै सहरमा आफ्नो पहिचान
खोज्दै छु।
हो म दलित हो दलितको सम्मान खोज्दैछु।
संविधानले दिएको हक अधिकार एक सम्मान खोज्दैछु।
हो म दलितको पहिचान खोज्दैछु।
कर्मको कलमले आफ्नो भविष्य जोगाउन खोज्दैछु।
आफ्नो मेहनतले आफ्नो बुवाआमा र आफ्ना पुस्ताको मान
बचाउन खोज्दैछु।
म दलितको सम्मान बचाउन खोज्दैछु।
संविधानको पानाबाट दलित शब्द हटाउन खोज्दैछु।
आफू पनि अरु जस्तै सम्मानपूर्वक बाँच्न खोज्दैछु।
हो मित्र त्यसैले होला। संविधानको पानाबाट दलित शब्द
हटाउन खोज्दैछु।
इतिहास पल्टाएर हेर दलित कुनै गाली होइन।
छुवाछुत गर्न सिकाउने कुनै धर्म किताबमा लेखेको हैन।
त्यसैले दलितको सम्मान खोज्दैछु।
म मेरो पहिचान खोज्दैछु।
पञ्चतत्त्वले बनेको शरीर को मान खोज्दैछु।
आफ्नो देशमा एउटा असल इन्सान खोज्दैछु।
म दलित हो दलितको पहिचान खोज्दैछु।
आफूले दलित भएर भोगेको अपमानको परिणाम खोज्दैछु।
हो मित्र म दलितको सम्मान खोज्दैछु।
म कुनै पार्टीको भोला र भण्डा होइन।
आफ्नो देशको पहिचान खोज्दैछु।
म कुनै पार्टीको अफिस होइन। अदालतको ढोका खोज्दैछु।
आफू दलित भएर भोगेको अपमानको परिणाम खोज्दै छु।
हो मित्र म दलित भएर सम्मान खोज्दैछु।

किशन महारा (कानुनको विधाथी)
क्षिरेश्वरनाथ न.पा - ७, धनुषा

विनियोजन विधेयकको मन्त्रालयगत विभिन्न शीर्षकमाथिको छलफल

काठमाण्डु । प्रतिनिधिसभाको शुक्रबारको बैठकमा विनियोजन विधेयकको मन्त्रालयगत विभिन्न शीर्षकमाथिको छलफल भएको छ ।

बैठकमा विनियोजन विधेयक, २०८२ को मन्त्रालयगत विभिन्न शीर्षकमाथिको छलफलमा भाग लिँदै सांसद अमनलाल मोदीले बजेट विनियोजन असमान प्रणालीमा भएको भन्दै असन्तुष्टि व्यक्त गर्नुभएको छ । उहाँले आगामी आर्थिक वर्षका लागि विनियोजन गरिएको बजेटले जनताको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न नसकिने बताउनुभयो ।

“हुलाकी राजमार्गअन्तर्गतको कटहरी क्षेत्रको काम सम्पन्न गर्न बजेट विनियोजन भएन । स्वदेशी उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्ने किसिमको पनि बजेट आएको छैन”, उहाँले भन्नुभयो, “विराटनगर अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थलका विषयमा आवाज उठाइरहे पनि हालसम्म सुनुवाइ भएको छैन ।”

सांसद प्रेम आलेले दैलेखमा अन्वेषण भएको पेट्रोलियम पदार्थको अध्ययन प्रतिवेदन आउनु सरकारकामक पक्ष रहेको बताउनुभयो । उहाँले विगतको भन्दा पूर्वाधार तथा विकासका क्षेत्रमा बजेट विनियोजन बढेको भन्दै धनगढी-खुटिया-दिपायल-चैनपुर-उर्रेभन्ज्याङ सडक आयोजनाका लागि रु १५ करोड बजेट विनियोजन भएकामा असन्तुष्टि जनाउनुभयो ।

“उक्त सडकखण्डको रु ५० करोड पुरानो दायित्व लेकाएकै कसरी ठेक्का लगाउने? सेती लोकमार्गका लागि अहिले रु २५ करोडभन्दा बजेट विनियोजन भएको छ । यो न्यून हो । यसरी डोटेली जनतालाई राज्यले किन उपेक्षा गरेको हो?”, उहाँले प्रश्न गर्नुभयो । सांसद दिलेन्द्रप्रसाद बडूले नीति तथा कार्यक्रमअनुसारको बजेट नआएको बताउनुभयो । “बजेट विनियोजनको अवस्था हेर्दा उत्साहित हुने अवस्थामा छैन । तर निराशा भइहाल्ने अवस्थामा पनि छैन”, उहाँले भन्नुभयो ।

सांसद महेश बस्नेतले इलाममा लोपोन्मुख गुम्बाहरू भूकम्पपछि जीर्ण अवस्थामा रहेका भन्दै सुधारका लागि माग गरिए पनि बजेटले सम्बोधन गर्न नसकेको बताउनुभयो । “सीमा सुरक्षामा खटिनेहरूको सेवासुविधालाई पुनःविचार गरियोस् । महेन्द्रबैसीको पुल २०७२ सालदेखि विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) भए पनि हालसम्म अन्वयोल छ, यसमा पनि पुनःविचार गरियोस्”, उहाँले भन्नुभयो ।

सांसद महेन्द्रबहादुर शाहीले संसदा बजेटमाथि भएको छलफलमा दिइएको

सुभाष कार्यान्वयन हुन नसकेको भन्दै असन्तुष्टि व्यक्त गर्नुभयो । “बजेटपछि जनता उत्साहितभन्दा बढी निराशा देखिएका छन् । कालिकोट जिल्लालाई बजेटले उपेक्षा गरेको छ । आवश्यकताका आधारमा भन्दा पनि शक्ति केन्द्रित बजेट विनियोजन भएको छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

छलफलमा भाग लिँदै सांसद प्रकाश ज्वालाले सबै मन्त्रालयको बजेट असन्तुष्टित, पक्षपातपूर्ण र अन्यायपूर्ण रहेको धारणा राख्नुभयो । “कर्णाली प्रदेशलाई बजेटले उपेक्षा र वर्ज्यताकरणमा पारेको छ । राप्ती राजमार्ग सडकखण्डमा सरकारको प्राथमिकतामा पर्न सकेन”, उहाँले भन्नुभयो, “मदन राजमार्गको सल्यानबाट सुर्खेतसम्मको खण्डलाई उपेक्षा गरिएको छ, यसमा सरकारको ध्यान जाओस् ।”

सांसद रामहर खतिवडाले पोखरा र भैरहवामा विमानस्थल निर्माण भए पनि सञ्चालनमा नआएको भन्दै यसको स्तरोन्नीतमा सरकारको ध्यान जानुपर्नेमा जोड दिनुभयो । “भ्रष्टाचारमा विकासका आयोजनाले प्राथमिकता पाउनु नसकेको छैन । आफ्नो निर्वाचन क्षेत्र केन्द्रित रहेरभन्दा पनि आवश्यकताका आधारमा बजेट विनियोजन हुनुपर्छ । त्यसो हुन सकेन”, उहाँले भन्नुभयो ।

सांसद दामोदर पौडेल बैरागी मुलुकलाई तीव्र आर्थिक वृद्धिमा लाने र जनतामा रहेको निराशा हटाउने लक्ष्य रहेकामा बजेट विनियोजनमाथि पहल थालिएको बताउनुभयो । “हिजो थालिएको काम पूरा गर्ने लक्ष्य रहेको थियो । अथवा आयोजना पूरा गर्नुपर्छ । दुब्लिगेट आयोजना खारेज गरेर अगाडि बढ्नुपर्छ”, उहाँले भन्नुभयो, “रणनीतिक सडकमा बजेट बढाउनुपर्छ ।”

निजामती विधेयकलाई तत्काल प्रक्रियामा ल्याउन आग्रह

प्रतिनिधिसभाको बैठकमा सांसद लेखनाथ दाहालले सङ्घीय निजामती

विधेयकलाई तत्काल प्रक्रियामा ल्याउन आग्रह गर्नुभएको छ ।

मन्त्रालयको विनियोजनमाथिको छलफलमा भाग लिँदै उहाँले कार्यसूचीमा समावेश भइसकेको विधेयक किन रोकिएको हो भनेर प्रश्न गर्नुभयो । सांसद दाहालले योजना छनोट, कार्यान्वयन र सार्वजनिक खरिद ऐनमा रहेका समस्या समाधानका लागि शीघ्र बजेट गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा चालु आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयनमा रहेका आयोजनाका लागि बजेट विनियोजन नगरी पूर्णरूपमा कटौती गरिएकामा उहाँले आपत्ति जनाउनुभयो । पहुँचवालाको निर्वाचन क्षेत्रमा मात्र बजेट विनियोजन गर्ने प्रवृत्ति अन्त्य गरिनुपर्ने उहाँको भनाइ छ ।

सांसद डा प्रकाशशरण महतले रु तीन करोडभन्दा तलका आयोजना सङ्घीय सरकारले कार्यान्वयन गर्दैन भनेर अर्थमन्त्रीले यसअघि सदनमा प्रतिबद्धता जनाए पनि बजेट त्यस्तो नआएको बताउनुभयो । बजेट छरिने र अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुन नसकेको उल्लेख गर्दै उहाँले प्रदेशहरूका बजेटमा अराजकता रहेको र सङ्घीय सरकार पनि उखुतो नरहेको बताउनुभयो ।

सांसद राजेन्द्रकुमार केसीले मन्त्री र क्षेत्रमुखी बजेटले देशलाई समृद्ध नबनाउने बताउनुभयो । समग्र देश विकासलाई ध्यानमा राखेर बजेट आउनुपर्नेमा त्यस्तो हुन नसकेको धारणा राख्नुभयो । सांसद पूर्णबहादुर तामाङले भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री सदनमा उपस्थित नभएकाले आफूले धारणा नराख्ने बताउनुभयो । यसअघि नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) का प्रमुख सचेतक हिराज पाण्डेले विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलमा सम्बन्धित मन्त्री सहभागी नभएको भन्दै निर्यापत्ति व्यक्त गर्नुभयो ।

सांसदहरूको आपत्तिपछि सभामुख देवराज घिमिरेले बैठक १५ मिनेटका

लागि स्थगित गर्नुभयो । भौतिकमन्त्री दाहाल उपस्थित भएपछि पुनः सुरु भएको बैठकमा सांसद तामाङले बिपी राजमार्ग पुनःनिर्माणमा सरकारले ध्यान नदिएकामा गुनासो गर्नुभयो । उहाँले कम्युनिष्ट पार्टीका संस्थापक महासचिव पुष्पलाल श्रेष्ठको जन्मजिल्लाको रूपमा रहेको रामेछापलाई बजेट विनियोजनमा विभेद गरिएकामा आपत्ति प्रकट गर्नुभयो ।

सांसदहरू प्रभु हजारा, रणेन्द्र बराइली, छिदिङ डोमडुल लामा भोटे, कालुप्रसाद राईले मन्त्रालयगत विनियोजन सन्तुलित र न्यायसङ्गत हुन नसकेको टिप्पणी गर्नुभयो ।

बजेट विनियोजनमा विभेद भएको सांसदको गुनासो

सांसदहरूले दूला दलका शीर्ष नेता र मन्त्रीका जिल्लामा मात्रै आवश्यकभन्दा बढी बजेट विनियोजन गरिएको दावी गर्नुभएको छ ।

प्रतिनिधिसभाको बैठकमा विभिन्न मन्त्रालयको विनियोजनमाथिको छलफलमा क्रममा उहाँहरूले समानुपातिक रूपमा बजेट विनियोजन नभएकोमा असहमति प्रकट गर्नुभयो ।

छलफलमा भाग लिँदै सांसद दीपक गिरीले विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलमा भाग लिँदै दाङको टरिगाउँ विमानस्थलको निर्माणका लागि रु एक करोड बजेट विनियोजन गरिएकामा असहमति जनाउनुभयो । उहाँले सरकारले रु तीन करोडभन्दा कमको बजेट विनियोजन नगर्ने भन्ने व्यवस्था गर्ने भनेर प्रचार गरिएको भएपनि विमानस्थलको जग्गा अधिग्रहणका लागि आवश्यकभन्दा कम बजेट विनियोजन गरेर सांसदहरूको भावनालाई सम्बोधन गर्न नसकेको बताउनुभयो ।

सांसद मेनकाकुमारी पोखरेलले टरिगाउँ विमानस्थल निर्माणका सम्बन्धमा प्रधानमन्त्रीले नै प्रतिबद्धता र विश्वास दिलाएको भएपनि न्यून बजेट विनियोजन भएको बताउनुभयो । सांसद पूर्णबहादुर धर्ती मगरले विनियोजन जनपक्षीय र यथार्थपरक नभएको टिप्पणी गर्नुभयो । उहाँले सहकारी नियमनका लागि स्थानीय सरकारको सहभागितामा प्राभावकारी संरचना निर्माण गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

सांसद अम्मरबहादुर थापाले बजेट जनपक्षीय र मुलुकको बृहत्तर हितका लागि नभएको धारणा राख्नुभयो । सांसद रञ्जुकुमारी भन्डाले सबै जिल्लालाई समान रूपमा बजेट विनियोजन गर्न माग गर्नुभयो । रामप्रकाश चौधरीले मधेस प्रदेशप्रति सङ्घीय सरकारले यथार्थमा आधारित भएर बजेट विनियोजन गर्न नसकेको बताउनुभयो । रासस

नेपालीलाई इजरायल र इरानबाट उद्धार गर्ने तयारीमा छौं: परराष्ट्रमन्त्री

काठमाण्डु । परराष्ट्रमन्त्री डा आरजु राणा देउवाले इजरायल र इरानमा विकसित परिस्थितिअनुसार त्यहाँ रहेका नेपाली नागरिकहरूको सुरक्षा र उद्धारका लागि नेपाल सरकारले सम्भव भएका सबै उपायहरू अवलम्बन गर्ने र नेपाल फर्कन चाहनेलाई उद्धार गर्ने तयारीमा रहेको बताउनुभएको छ ।

शुक्रबार परराष्ट्र मन्त्रालयमा सम्पन्न श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन र गृह मन्त्रालयसँगको संयुक्त बैठकमा मन्त्री डा राणाले इजरायल र इरानमा जारी रहेको युद्धका कारण उत्पन्न परिस्थिति र त्यसको तयारीबारेमा छलफलका क्रममा सो जानकारी गराउनुभएको हो ।

मन्त्री डा राणाले परराष्ट्र मन्त्रालयको सम्बन्धमा इजरायलस्थित नेपाली दूतावासले सक्रिय रूपमा काम गरिरहेको, स्वदेश फर्कन चाहने नेपालीका लागि रजिष्ट्रेशन पनि खुलेको र उहाँहरू स्वदेश फर्कन चाहमा उद्धारका लागि त्यसको प्रबन्धको तयारीमै सरकार रहेको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “जिउटुजी प्रक्रियाअन्तर्गत इजरायल पुरोका नेपालीहरूनेपाल फर्कन वा सुरक्षित स्थानमा जान चाहिमा सोका लागि सहजीकरण गर्नु इजरायलको पनि दायित्व हो । त्यसका लागि सीमाक्षेत्रबाट अन्य मुलुकमा जान सहयोग गरिदिन इजरायल सरकारलाई अनुरोध गरिसकिएको छ । नेपालीहरू स्वदेश फर्कन

चाहेमा उहाँहरूको उद्धारका लागि नेपाल सरकार तयारी अवस्थामै छ ।”

सो बैठकमा श्रममन्त्री शरदिसंह भण्डारीले मन्त्रालय पनि त्यहाँ रहेका नेपालीहरूसँग निरन्तर सम्पर्कमा रहेको र उहाँहरू स्वदेश फर्कन चाहनुभएमा उद्धारको तयारीमा नेपाल सरकार लागुपर्ने बताउनुभयो ।

उहाँले हाल इजरायल जाने अन्तिम तयारीमा रहेकाहरूलाई श्रम स्वीकृति नदिई रोकिराखिएको पनि बताउनुभयो । यही जुन १३ मा इजरायल र इरानबीच युद्ध सुरु भएकै दिन परराष्ट्र मन्त्रालयले विज्ञापितमाफत दुवै पक्षलाई अधिकतम संयमता अपनाउन र वार्ताद्वारा समस्या समाधान गर्न अपिल गर्दै ती मुलुकमा रहेका नेपालीलाई सम्बन्धित नेपाली राजदूतावाससँग सम्पर्कमा रहन अनुरोध गरेको थियो ।

त्यसपछि जुन १५ मा सम्पर्क विवरणसहितको ट्राभल एडभाइजरी जारी गरी सुरक्षाका दृष्टिकोणले अधिकतम सतर्कता अपनाउन नेपालीलाई अनुरोध गरिएको थियो ।

ती मुलुकमा हाल हवाई मार्ग बन्द रहेको अवस्थामा सुरक्षित स्थान वा सीमावर्ती मुलुकमा जान चाहने नेपालीलाई ‘अनलाइन भिसा’ उपलब्ध गराउनेलागतका काममा सहजीकरण गरिदिन खाडीस्थित सबै नेपाली नियोगलाई परराष्ट्र मन्त्रालयले गत बुधबार नै निर्देशन दिएको छ । साथै

मन्त्रालयले अनलाइन पोर्टल खोलेर नेपालीहरूको विवरण लिन सुरु गरेको र उक्त पोर्टलमा हालसम्म ६०० जनाभन्दा बढीले विवरण दर्ता पनि गराइसकेका छन् । योक्रम जारी नै छ । परराष्ट्र मन्त्रालयले गत बुधबार नै दोस्रो पटक ट्राभल एडभाइजरी जारी गरेर हाल इजरायल तथा इरानमा रहेका नेपाली नागरिकलाई सुरक्षाका दृष्टिकोणले अधिकतम सतर्कता अपनाउन र नेपालबाट इजरायल वा मध्यपूर्वका अन्य मुलुकको भ्रमण नगर्न अनुरोध पनि गरिएको थियो ।

यसै साता नेपालका लागि इजरायलका राजदूत स्मुलिक आरी बाससँग परराष्ट्रमन्त्री डा राणाले भेटगरी नेपाली नागरिकहरूको सुरक्षाको उचित प्रबन्ध मिलाउन इजरायल सरकारलाई अनुरोध गर्नुभएको थियो ।

त्यसैगरी, इजरायलस्थित नेपाली राजदूतावास र इरान हेर्ने कतारस्थित नेपाली राजदूतावासलाई सम्बन्धित सरकारी अधिकारी, यस क्षेत्रमा काम गर्ने सङ्घसंस्था र नेपाली समुदायसँग निकटको सम्पर्क स्थापित गर्न र सोका सम्बन्धमा मन्त्रालयलाई ‘रियल टाइम रिपोर्टिङ’ गर्न निर्देशन दिइएको छ । हाल इजरायलमा पाँच हजार ५०० देखि सात हजार नेपाली रहेका र तीमध्ये धेरैजसो तेल अबिब, जेरुसलम र हाइफामा रहेका छन् । त्यस्तै इरानमा १८ जना नेपाली रहेका छन् । रासस

‘बजेट किसानमैत्री भएन’

काठमाण्डु । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) का उपमहासचिव शक्तिबहादुर बस्नेतले सरकारले ल्याएको बजेट किसानमैत्री नभएको बताउनुभएको छ ।

शुक्रबार यहाँस्थित संवाद डबल्लामा अखिल नेपाल किसान महासङ्घ (क्रान्तिकारी केन्द्र) ले आयोजना गरेको कार्यक्रममा उपमहासचिव बस्नेतले बजेटले किसानलाई अन्याय गरेको आरोप लगाउनुभयो । ४८औँ जुगेडी किसान संघर्ष दिवसको अवसरमा

गर्ने बाटो खुला छ तर आशा गर्नु छिट्टै उच्चस्तरीय छानबिन समिति बन्ने छ”, उहाँले भन्नुभयो । नेता बस्नेतले किसान आन्दोलनमा जनवादी क्रान्तिको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको उल्लेख गर्दै भन्नुभयो, “विसं २०५२ अघि भएका विभिन्न किसान आन्दोलनले सही दिशामा पक्रन नसक्नुको मुख्य कारण सामन्तवादप्रति केन्द्रित थिएनन्, सो विषय जनयुद्धले समेट्यो र निर्णायक बन्यो ।” बस्नेतले समय क्रमसँगै

पूर्वमन्त्रीसमेत रहनुभएका नेता बस्नेतले आफ्नो पार्टी जिम्मेवार प्रतिपक्षको रूपमा पेश भएर दुई बुँदे सहमति गरेको र त्यो कार्यान्वयन नभए पुनः आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिनुभयो । उहाँले सरकारसँग भएको सहमति बारे कुनै गलत धारणा नबनाउनसमेत आग्रह गर्नुभयो । “यदि ३० दिनभित्र समहति कार्यान्वयन नगरे सरकार विरुद्ध सडक संघर्ष

सामाजिक जीवनको परिष्कृत मूल्य, मान्यता र आवश्यकताअनुसार सङ्घर्षका स्वरूप बदलिन सके मात्र किसान आन्दोलनलाई नवीन रूप दिन सकिने बताउनुभयो । सङ्गठनका उपाध्यक्ष श्रीगोविन्द महर्जनले जुगेडीलागायतका सङ्घहरूलाई सततामा पुग्ने र बिर्सिने प्रवृत्ति विरुद्ध आफूहरूले खबरदारी गर्दै आएको बताउनुभयो । रासस

देशमा बहुआयामिक र चौतर्फी ढङ्गले विकास गर्दैछौं : प्रधानमन्त्री

ललितपुर । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले ग्वाकोमा नवनिर्मित ‘फ्लाई ओभर’ ले ग्वाकोसहित आसपासका क्षेत्रमा हुने सवारी जात्रको समस्या समाधान गर्ने बताउनुभएको छ ।

शुक्रबार भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयद्वारा आयोजित कार्यक्रममा नवनिर्मित फ्लाई ओभरको उद्घाटन गर्दै उहाँले सरकारले बहुआयामिक र चौतर्फी ढङ्गले विकास अगाडि बढाएकोले यसमा सबैको साथ रहने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । काठमाडौँ चक्रपथको कलङ्की-कोटेश्वर खण्डमा निर्मित ग्वाको फ्लाई ओभरको भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले निर्माण गरेको हो । इञ्जिनियरिङ प्रोक्स्युमेन्ट कन्स्ट्रक्सन (इपिसी) ढाँचामा रु १७ करोड छ लाख ८८ हजारमा आँधिष समानान्तर रेलिगेर जेभीद्वारा निर्मित उक्त फ्लाई ओभर नेपालको पहिलो हो । कुल पाँच सय मिटर ‘अप्रोच’ सडक रहेको यसमा ३५ मिटर स्पानको चार लेन पुल निर्माण भएको छ । ग्वाको चोकको ट्राफिक जामलाई हटाउन २०७८ सालमा यसको निर्माण आरम्भ

भएको थियो । “हामी विकासको बाटोमा लगातार अगाडि बढिरहेका छौं । विहवार दैलेखमा नेपाललाई ५० वर्ष पुग्ने मिथेन म्यास रहेको प्रमाणित भयो । तीनवटा कुवामध्ये एउटा कुवाबाट त्यति म्यास पैदा हुन्छ । त्यसको उत्खननको सुरुआत गरेका थियौं । धौवादी फलाम कारखाना सुरु भएपछि नेपालमा फलाम उत्पादन भई देशको अर्थतन्त्रलाई धेरै अगाडि बढाउने छ”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “यसरी विकास हुँदा विदेश जाने मुद्रा स्वदेशमा रहन्छ ।

दूलो आर्थिक लाभसहित रोजगारी सृजना हुन्छ । अरु खनिजको उत्खनन, कृषिको आधुनिकीकरण गर्नेछौं । नयाँ उद्योग स्थापना, सामाजिक र प्रशासनिक सुधार गरेर देशलाई अगाडि बढाउनेछौं ।” सुनकोशी-मरिन डाइभर्सन आयोजना र हुलाकी राजमार्गले तराईको मुहार फेर्ने र मेची-महाकालीको कायाकल्प गर्ने बताउँदै उहाँले देशले पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा गति लिँदै गएको बताउनुभयो । रासस

धितोमा रहेको चलचल सम्पत्ति लिलाम डाँक बढाबढ द्वारा लिलामबित्री गरिने बारेको दोस्रो पटकको सार्वजनिक सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति:-२०८२।०३।०७)

तपसील बमोजिमका कर्जा ग्राहकहरूले यस बैंकबाट देहाय बमोजिम कर्जा/सुविधाहरूको बैंकलाई बुझाउनु पर्ने साँवा, व्याज, हर्जाना तथा अन्य लेना रकम बुझाउन पटक पटक मौरिखक तथा लिखित रूपमा तर ताकेता, कर्जा बुझाउने बारे २१(एकदाईस) दिने सूचना र धितो लिलाम बित्री हुने बारेको ३५(पैंतीस) दिने सार्वजनिक सूचना मिति २०८१।०७।०५ मा प्रकाशन गर्दा समेत कर्जा भुक्तान गर्न गर्फे कुनै चासो नदेखाई बेवास्ता गरेकाले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५(पन्ध्र) दिन भित्र बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम चुक्ता गर्नु हुन कर्जा ग्राहक, धितो सुरक्षण मन्जुरीनामा दिने, जमानत दिन हुने ब्याक्ति/संस्थालाई यो सार्वजनिक सूचना जारी गरिएको छ । उल्लेखित १५(पन्ध्र) दिन भित्र कर्जा चुक्ता नगरेमा बैंकलाई लेखिदिएको चलचल सम्पत्ति/परियोजना बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ र यस बैंकको प्रचलित कर्जा असुली कार्यविधि अनुसार देहाय बमोजिमको मितिमा धितो लिलाम डाँक बढाबढ गरिने हुँदा ईच्छुक ब्याक्ति/संस्थातथा सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । साथै, उपरोक्त अनुसार डाँक बढाबढ द्वारा धितो लिलाम बित्री हुन नसकेमा धितो सुरक्षणमा रहेको चलचल सम्पत्ति बैंक आफैले सकार गरिदिन सक्ने ब्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

तपसील

सम्बन्धित कार्यालय:- कृषि विकास बैंक लि. हरिवन शाखा, सर्लाही । लिलाम हुने कार्यालय तथा स्थान :- मलंगवा शाखा, सर्लाही । धितो लिलाम बित्री हुने मिति:- २०८२ साल असार २२ गते आईतवार

ग्राहकको विवरण

१-फर्मको नाम :- रेडियम निर्माण, आपूर्ति, हुवानी तथा ड्रिङ्लिङ सेवा प्रा.लि. (शे./सं. गोमा विष्ट) दर्ता भएको कार्यालय: कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय फर्मको दर्ता नं.: ४१८५०/०६३/६४ दर्ता मिति :- २०६३।०६।०९ पान नं.: ३०२४४१०९९

शेयरधनी/संचालकको विवरण					
नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकताजारी भएको मिति र कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
गोमा विष्ट	गौरीवास २, महोत्तरी	०४९२२३५८/४५७	जि.प्र.का.महोत्तरी, २०५०।१०।१५	जगत बहादुर विष्ट	पुष्प राज विष्ट

लिलाम हुने अचल सम्पत्तिको विवरण

जग्गाधनीको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.पा.	वडा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल
गोमा विष्ट	सर्लाही	हरिवन	२ग	७६३	०-०-१५

ब्याक्तिगत तथा धितो जमानीकर्ताको विवरण:

नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकताजारी भएको मिति र कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
गोमा विष्ट	गौरीवास २, महोत्तरी	०४९२२३५८/४५७	जि.प्र.का.महोत्तरी, २०५०।१०।१५	जगत बहादुर विष्ट	पुष्प राज विष्ट

शर्तहरू :

- धितो लिलाम डाँक बढाबढ हुने तोकिएको दिन लिलामा कार्य सम्पन्न हुन नसकेमा वा सार्वजनिक बिदा परेमा सोको लगतै बैंक खुलेको दिन उक्त लिलामा कार्य हुनेछ ।
- धितो लिलाम डाँक बढाबढमा ३ (तीन) जना भन्दा कम ब्याक्ति/संस्थाहरूले भाग लिएमा पनि लिलाम बढाबढ कार्य हुनेछ ।
- धितो लिलाम डाँक बढाबढमा सबै भन्दा बढी बोलकबोल गर्ने ब्याक्ति/संस्थाले बोलको अंकको कतिमा १०(दश) प्रतिशत हुने रकम धरौटी वापत त्यसै दिन सम्बन्धित शाखामा जम्मा भएको हुनु पर्नेछ ।
- लिलाम सकार गर्ने ब्याक्ति/संस्थाले लिलाम सदर भएको कतिमा ७(सात) दिन भित्र बाँकी रकम बुझाउनु पर्नेछ । बुझाउनु पर्ने बाँकी रकम तोकिएको मितिमा बुझाउन नसकेमा जम्मा भएको रकम स्वतःजफत हुनेछ ।
- लिलाम सदर/बदरको निर्णय नभए सम्म धरौटी रकमफर्ता माग गर्न र सोमा व्याज दावी गर्न पाइने छैन ।
- डाँक बढाबढको शुरुवात अंक उक्त चलचल सम्पत्तिको मूल्यांकनबाट शुरुवात गरिनेछ ।
- धितो लिलाम डाँक बढाबढ सदर वा बदर गर्नु अगावै सम्बन्धित ग्राहकले बैंकलाई भुक्तानीगर्नु पर्ने सम्पूर्ण रकम बुझाएमा लिलामा कारबाही हुने छैन ।
- लिलाम सदर भएपश्चात दाखिल/खारेज नामसारी गर्दा सम्बन्धित निकायमा तिर्ने बाँकी कर, राजश्व, मालपोत, रजिष्ट्रेशन दस्तुर लगायतका सम्पूर्ण राजश्व, कर, दस्तुर एवं अन्य धेरै खर्च बोलपत्रदाताले नै ब्यहोर्नु पर्नेछ ।
- डाँक बढाबढमा सबै भन्दा बढी बोलकबोल गर्ने ब्याक्ति/संस्थालाई दिने वानादिने सम्पूर्ण अधिकार बैंकमा सुरक्षित रहनेछ ।
- अन्य जानकारीको लागि नजिकको वा सम्बन्धित शाखा कार्यालयमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।

कृषि विकास बैंक लि.
कर्जा असुली तथा सकलन विभाग
मुख्य कार्यालय, काठमाण्डौं ।

मुद्रास्फीति बढ्दै जाँदा जापानमा चामलको मूल्य दोब्बर

एएफपी टोकियो । मे महिनाको १२ महिनामा जापानमा चामलको मूल्य दोब्बर भएको तथाकथित शुरुवात देखाएको छ । मुद्रास्फीतिमा भएको तीव्रताले प्रधानमन्त्री सिगेरु इशिबामाथि अर्को महिनाको प्रमुख चुनावअघि नयाँ दबाव खडा गरेको छ । अक्टोबरमा उहाँले पदभार सम्हालेपछि उहाँको

दशमलव पाँच प्रतिशतले बढेको थियो । अस्थिर ताजा खानाको मूल्यलाई समावेश गर्नुपर्ने यसले मुख्य मुद्रास्फीति पूर्वानुमानलाई उच्चतर तीन दशमलव सात प्रतिशतमा पुऱ्याउन मद्दत गरेको छ । यो सन् २०२३ जनवरीपछिको सबैभन्दा उच्च स्तर हो भने अप्रिलको तीन दशमलव पाँच प्रतिशतबाट

प्रशासनका लागि सार्वजनिक समर्थन सबैभन्दा तल्लो तहमा भरेका कारण आर्थिक रूपमा जीवननयापनको लागतमा निराशा भएपछि संसद्को माथिल्लो सदनका लागि चुनाव इसबाका लागि महत्वपूर्ण छ । आक्रोशको मुख्य स्रोतहरू मध्ये एक खाद्य पदार्थको बढ्दो लागत हो । यो आपूर्ति शृंखला समाप्ता लगायत विभिन्न कारणहरूले गर्दा अभावका कारण महिनादेखि आकाश छुँदै गएको छ । मे महिनामा चामलको मूल्य एक सय एक प्रतिशतले बढेको छ । यो अप्रिलमा ९८ दशमलव चार प्रतिशतले र मार्चमा ९२

बढेको हो । चामलको सङ्कटले सरकारलाई फेब्रुअरीदेखि आपत्कालीन भण्डार जारी गर्ने दुर्लभ कदम चाल्न बाध्य बनाएको छ । यो सामान्यतया प्राकृतिक प्रकोपका बेला मात्र गरिन्थ्यो । तर चामल मात्र मुद्रास्फीति बढाउने कुरा होइन । शुरुवातको डाटाअनुसार मे महिनामा बिजुलीको बिल ११ दशमलव तीन प्रतिशत बढ्दो भयो भने ग्यासको शुल्क पाँच दशमलव चार प्रतिशत बढ्दो भयो । ऊर्जा र ताजा खाना बाहेक उपभोक्ता मूल्यहरू तीन दशमलव तीन प्रतिशत बढेको छ । यो अप्रिलको तीन प्रतिशतको तुलनामा बढी थियो ।

इरान र इयुका शीर्ष कूटनीतिज्ञले आणविक वार्ता गर्ने

एएफपी

तेहरान । युरोपेली विदेशमन्त्रीहरूले शुक्रबार आफ्ना इरानी समकक्षीसँग आणविक वार्ता गर्ने भएका छन् । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले भने इरान-इजरायल युद्धमा अमेरिकी संलग्नताको सम्भावनालाई विचार गरिरहनुभएको छ । इजरायलले इरान आणविक हतियार विकास गर्ने सङ्घारमा रहेको भन्दै एक हप्ताअघि आफ्नो कङ्कट दुश्मनविरुद्ध ठूलो आक्रमणको लहर सुरु गरेको थियो । उक्त आक्रमणपछि इरानले तत्काल जवाफी आक्रमण सुरु गर्नुपर्ने माग्दा इजरायली सेनाले रातभर तेहरानमा दर्जनौँ लक्ष्यमा आक्रमण गरेको बताएको छ । यसमा 'इरानको आणविक हतियार परियोजनाको अनुसन्धान र विकास' केन्द्र भनिने ठाउँ पनि समावेश छ ।

सेनाका अनुसार इरानबाट क्षेप्यास्त्र प्रहार गरेपछि इजरायलमा साइरन बज्यो । प्रहरीले आपत्कालीन प्रतिक्रिया टोली र बम डिस्पोजल विशेषज्ञहरू दक्षिणी सहरमा 'प्रक्षेप्य प्रभाव भएको ठाउँमा' सञ्चालन भइरहेको बताएको छ । युरोपेली नेताहरूले इजरायलसँगको इरानको युद्धमा तनाव कम गर्न आग्रह गरेका छन् भने ट्रम्पले 'आगामी दुई हप्ताभित्र' लडाइँमा संयुक्त राज्य अमेरिकालाई संलग्न गराउने कि नगराउने निर्णय गर्ने बताउनुभएको छ ।

इजरायल, संयुक्त राज्य अमेरिका र अन्य पश्चिमी शक्तिहरूले इरानलाई आणविक हतियार खोजेको आरोप लगाउँछन् । उक्त आरोपलाई इरानले अस्वीकार गरेको छ । इरानले ६० प्रतिशत युरेनियम संवर्धन गरिरहेको थियो । यो अन्तर्राष्ट्रिय शक्तिहरूसँगको सन् २०१५ को सम्झौताले तय गरेको तीन दशमलव ६७ प्रतिशत सीमाभन्दा धेरै, तर अझै पनि आणविक हतियारका लागि आवश्यक ९० प्रतिशत सीमाभन्दा कम छ । अब अघिसरको इरानले खोलेको छ इरानी विदेशमन्त्री अब्बास आराघचीले शुक्रबार जेनेभामा आफ्ना फ्रान्सेली, जर्मन, बेलायती र इयु समकक्षीहरूसँग इरानको आणविक कार्यक्रमका बारेमा छलफल गर्न भेट

गर्नुहुनेछ । उहाँले संयुक्त राष्ट्र मानवअधिकार परिषदलाई पनि सम्बोधन गर्नुहुने उक्त निकायका प्रवक्ताले बताएका छन् । अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रुबियोसँग 'इरानले कहिल्यै आणविक हतियार विकास गर्न वा प्राप्त गर्न सक्दैन' भन्ने कुरामा सहमत हुँदै 'कूटनीतिक समाधान प्राप्त गर्न आगामी दुई हप्ताभित्र अब अवसरको इयाल खुलेको' बताउनुभयो । जर्मनीका विदेशमन्त्री जोहान वाडेफुलले जेनेभामा भइरहेको बैठकप्रति संयुक्त राज्य अमेरिका सचेत र समर्थन दुवै रहेको बताउनुभयो । 'यदि इरान युद्धको लम्बाइबाट बच्न चाहन्छ भने उसले नयाँ स्तरको गम्भीरता र विश्वसनीयता देखाउन आवश्यक छ भने कुरामा इरान सचेत हुनुपर्छ', उहाँले भन्नुभयो । फ्रान्सको विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता क्रिस्टोफ लेमोइनले इरानले आणविक अप्रसार र सन्धिअन्तर्गत आफ्नो दायित्वको सम्मान गर्ने सुनिश्चित गर्न कूटनीतिक मार्ग नै एकमात्र उपाय हुने बताउनुभयो ।

'सैन्य समाधान दीर्घकालीन समाधान होइन', उहाँले फ्रान्सेली रेडियो स्टेसन सिएनयुजलाई भन्नुभयो । तर इरानका विदेशमन्त्री आराघचीले इजरायलले आफ्नो आक्रमण जारी राखेसम्म अमेरिकी वार्ताको कुनै पनि सम्भावनालाई अस्वीकार गर्नुभयो । 'अमेरिकीहरूले वार्ताका लागि गम्भीरताका साथ आह्वान गर्दै बारम्बार सन्देशहरू पठाएका छन् । तर हामीले यो स्पष्ट पारेका छौं कि जबसम्म आक्रामकता रोकिँदैन, कूटनीति र संवादका लागि कुनै ठाउँ हुनेछैन', उहाँले भन्नुभयो ।

अनुमान रूस, चीन र पाकिस्तानको समर्थनमा इरानले अनुरोध गरेको द्वन्द्वमा दोस्रो सत्रका लागि संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषदले पनि शुक्रबार बैठक बोलाउने भएको एक कूटनीतिज्ञले बुधवार बताएका छन् । सिएनएनसँग कुरा गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय आणविक ऊर्जा एजेन्सी (आइएए) का प्रमुख राफेल ग्रीसीले इरान ६० प्रतिशत युरेनियम संवर्धन गर्ने विश्वको एक मात्र गैर-घोषित आणविक शक्ति भएको तर

हाल आणविक हतियार बनाउनका लागि सबै कम्पनेन्टहरू छन् भन्ने कुनै प्राणण नभएको बताउनुभयो । 'त्यसैले उनीहरूका लागि कति समय लाग्नेछ भन्ने कुरा शुद्ध अनुमान हुनेछ किनभने हामीलाई थाहा छैन कि कोही छ कि छैन, गुप्त रूपमा यी गतिविधिहरू गरिरहेको थियो कि थिएन', ग्रीसीले भन्नुभयो, 'हामीले त्यो देखेका छौं र हामीले भन्नुपर्छ ।'

ह्वाइट हाउसका प्रेस सचिव क्यारोलिन लेभिटले इरान आणविक बम उत्पादन गर्न 'केही हप्ता' टाढा रहेको बताउनुभयो । 'यदि कूटनीतिका लागि अवसर छ भने राष्ट्रपतिले सधैं यसलाई पछ्याउनुहुनेछ, तर उहाँ शक्ति प्रयोग गर्न पनि डराउनुहुन', उहाँले भन्नुभयो । इजरायलको अभियानमा कुनै पनि अमेरिकी संलग्नताले फोडोको महत्वपूर्ण भूमिगत आणविक सुविधामा शक्तिशाली बङ्क-बस्टिङ बमहरू प्रयोग गरेर बम प्रहार गर्ने अपेक्षा गरिन्छ जुन अन्य कुनै देशसँग छैन । सहायक क्षति युद्धमा अमेरिकी संलग्नताको सम्भावनालाई समर्थन गर्ने इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहुले क्षेप्यास्त्र

आक्रमणमा ४० जना घाइते भएका र धेरै अस्पताल वाईटहरू घुम्न भएपछि इरानले 'भारी मूल्य' चुकाउने वाचा गर्नुभएको छ । विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनका महानिर्देशक टेड्रोस एडहानोम गेब्रियसले स्वास्थ्य सुविधाहरूमा भएको आक्रमणलाई 'भयावह' भन्नुभएको छ भने संयुक्त राष्ट्रसङ्घका मानव अधिकार प्रमुख भोल्कर टर्कले नागरिकहरूलाई 'सहायक क्षति' का रूपमा व्यवहार गरिएको बताउनुभएको छ ।

इरानमा इजरायलको आक्रमणबाट भ्राम्य मानिसहरूले खाद्यान्नको अभाव र सीमित इन्टरनेट पहुँचसहित डरलाग्दो दृश्यहरू र कठिन जीवननयापनको अवस्था वर्णन गरेका छन् । 'ती दिन र रातहरू धेरै डरलाग्दा थिए... साइरन सुन्दै, हँदै, मिसाइलले प्रहार गर्ने खतरा', तेहरान विश्वविद्यालयका विद्यार्थी मोहम्मद हसनले आफ्नो जन्मभूमि पाकिस्तान फर्केपछि भन्नुभयो । 'मानिसहरू साँच्चै डराएका छन्', नाम खुलाउन नचाहने ५० वर्षीया इरानी फार्मासिस्टले टर्कीसँगको सीमानामा रहेको एक सीमामा भन्नुभयो ।

आणविक स्थलहरू बिहीबार इजरायलले आशिक रूपमा निर्मित अराक आणविक रिपक्टर र नातानजमा युरेनियम संवर्धन सुविधासहित 'दर्जनौँ' इरानी लक्ष्यमा प्रहार गरेको बताएको छ ।

इरानी आणविक ऊर्जा एजेन्सीका प्रमुख मोहम्मद एस्लामीले संयुक्त राष्ट्र आणविक निगरानी निकाय आइएएलाई लेखेको पत्रमा अराक रिपक्टरमा प्रहार भएको पुष्टि गर्दै इजरायलको 'अन्तर्राष्ट्रिय नियमहरूको उल्लङ्घन' रोक कारबाहीको माग गर्नुभएको छ । मध्य इजरायली सहर बात याममामा आइतबार आक्रमण भएको स्थानमा एक महिलाको शव भेटिएको छ । यो शवसँगै जुन १३ देखि इरानी मिसाइलहरूबाट इजरायलमा मृत्युको संख्यालाई अधिकारीहरूका अनुसार २५ जनामा पुऱ्याएको छ । इरानले आइतबार इजरायली आक्रमणले सैन्य कमान्डर, आणविक वैज्ञानिक र नागरिक सहित कम्तीमा दुई सय २४ जनाको मृत्यु भएको बताएको छ ।

राजनीतिक सक्तट कम गर्ने प्रयासमा थाई प्रधानमन्त्रीको सेनाका कमान्डरसँग भेट

एएफपी बैङ्कक । थाई प्रधानमन्त्री पेठोडटान सिनावात्राले शुक्रबार एक सेना कमान्डरसँग मेलामिलापको वार्ता गर्नुभएको छ । उहाँले आफ्नो सरकारलाई अपदस्थ गर्ने धम्की दिने सङ्कटलाई कम गर्न सङ्घर्ष गर्दा लिंक भएको फोन कलमा ती कमान्डरको आलोचना गर्नुभएको थियो । विवादास्पद अर्बपति पूर्वप्रधानमन्त्री थाक्सिन सिनावात्राको छोरी एवं एक वर्षभन्दा कम समयदेखि पदमा रहनुभएकी पेठोडटानले पूर्व कम्बोडियाली नेता हुन सेनसँगको कलका कारण राजीनामा दिन वा चुनावको घोषणा गर्न दबाव सामना गरिरहनुभएको छ ।

गत महिना घातक भडपमा बढाएको कम्बोडियासँगको सिमानामा बुनिसनले थाई सेनाको कमान्ड गर्नुहुन्छ र पेठोडटानका बारेमा आलोचनाले दक्षिणपन्थी राष्ट्रवादी आलोचकहरूबाट अविश्वासको आरोप ल्याएको छ । उहाँहरूको भेटपछि पेठोडटानले माथिल्लो समाधान भएको बताउनुभयो । 'यो धेरै राम्रो भयो । मैले कमान्डरसँग

उहाँमाथि दबाव बढेको थियो । एक चलाक अपरेटरका रूपमा चिनिने अनुभवी राजनीतिज्ञ हुन सेनसँगको कुराकानीमा पेठोडटानलाई कमजोर र अपमानजनक भएको भन्दै आलोचना गरिएको थियो, तर सेनाका कमान्डरका बारेमा उहाँको टिप्पणी सम्भवतः उहाँका लागि सबैभन्दा हानिकारक थियो । थाइल्यान्डको सशस्त्र

अत्यन्त भिन्नो बहुमत छोडेको छ र अर्को साभेदार गुमाउँदा यो सम्भवतः पतन हुनेछ । कन्जरेभेटिभ डेमोक्रेट पार्टीले गठबन्धनमा रहने वाचा गरेपछि शुक्रबार बिहान पेठोडटानका लागि राम्रो खबरको भ्रलक देखिएको छ । यद्यपि सार्वजनिक प्रसारणकर्ता थाईपिबिएसले ३६ सिट भएको र अहिले फेड थाईपिबिएस गठबन्धनमा सबैभन्दा ठूलो पार्टी रहेको युनाइटेड थाई नेसन (युटिएन) पार्टीले पद छोड्ने विचार गरिरहेको बताएको छ ।

प्रसारणकर्ता अनुसार युटिएनले पेठोडटानलाई अल्टिमेटम जारी गर्न गइरहेको छ । या त उहाँले प्रधानमन्त्रीको पद छाड्नुहुन्छ वा उनीहरूले फिर्ता लिन्छन्, सरकारलाई ढाल्छन् । युटिएनभित्र विभाजनका सुभावहरू पनि छन्, तर सरकारको बहुमत अहिले यति सानो छ कि पार्टीका आधा सांसदहरू मात्र गए पनि यो घातक हुनसक्छ ।

जान आह्वान गरेका छन् । कार्यकर्ताहरूले शनिबार मध्य बैङ्ककमा र अर्को जुन २८ मा प्यालीको आह्वान गरेका छन्, यद्यपि पेठोडटान यति लामो समयसम्म टिक्नुहुन्छ कि हुन भनेर हेर्न बाँकी छ । उहाँले गत वर्ष अगस्टमा फेड थाई र रूढीवादी, सैन्य समर्थक दलहरूको समूहबीचको असहज गठबन्धनको नेतृत्वमा पदभार ग्रहण गर्नुभएको थियो । सैन्य समर्थक दलहरूका सदस्यहरूले विगत २० वर्षको धेरै समय उहाँका बुबासँग लडिरहेका छन् ।

अधिभार लगाउनुभएको छ । आफ्ना व्यवसायहरूलाई अनुचित प्रतिस्पर्धिविरुद्ध राम्रोसँग बचाउन कानूनको विशाल हतियार प्रयोग गर्दै इयुले हालका वर्षहरूमा व्यापारमा कडा कदम चाल्ने निर्णय गरेको छ । सन् २०२४ अप्रिलमा आयोगले चिकित्सा उपकरणहरूका लागि चिनियाँ सार्वजनिक सम्पत्तीहरूमा अनुसन्धान खोलेको थियो । यो विदेशी राज्य खरिदहरूमा राम्रो पहुँच प्राप्त गर्न सन् २०२२ मा सुरु गरेको नयाँ सैन्य अन्तर्गत पहिलो थियो । अर्कोतर्फ चीनले युरोपलाई संरक्षणवादको आरोप लगाउँछ ।

एक वर्षको वार्तापछि, २७ सदस्य राष्ट्रको तर्फबाट व्यापार नीति व्यवस्थापन गर्ने आयोगले चीनसँग कुनै प्रागति गर्न असफल भएको बताएको छ । 'यो उपायले चीनलाई इयु कम्पनीहरू र इयु-निर्मित चिकित्सा उपकरणहरू विरुद्धको भेदभाव रोकन र इयुले कम्पनीहरूलाई चिनियाँ कम्पनीहरू र उत्पादनहरूसँग इयुले गरेको जस्तै खुलापनका साथ व्यवहार गर्न प्रोत्साहित गर्न खोज्छ', ब्रसेल्सले भनेको छ ।

यो सङ्कटले थाई सेयर बजारलाई पाँच वर्षको तल्लो तहमा झार्ने गरेको छ र अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको धम्कीसहितको व्यापार भन्सार शुल्कका साथ राज्यले आफ्नो सुस्त अर्थतन्त्रलाई उक्साउन सङ्घर्ष गरिरहेको छ । हुन सेनसँगको कुराकानीमा लेफ्टिनेन्ट जनरल बुनिसन प्याडकाललाई 'प्रतिद्वन्द्वी' का रूपमा अपमान गरेको फोन कल लिंक भएपछि सम्बन्ध सुधार ३८ वर्षीया पेठोडटानले शुक्रबार उत्तर पूर्वी थाइल्यान्डमा सेनाको भ्रमण गरी लेफ्टिनेन्ट जनरल बुनिसन प्याडकालसँग भेट गर्नुभएको छ । लामो समयदेखिको विवाद

बलले लामो समयदेखि राज्यको राजनीतिमा शक्तिशाली भूमिका खेलेको छ र राजनीतिज्ञहरू प्रायः उनीहरूको विरोध नगर्न सावधान रहन्छन् । सेनाका कमान्डरसँग क्षमा याचना र स्पष्ट मेलामिलाप पेठोडटानको प्रधानमन्त्री पद बचाउन पर्याप्त नहुन सक्छ । भुमजाइथाईको प्रधानमन्त्री सरकारको गठबन्धनलाई संसदा

सङ्कट प्रदर्शनको खतरा पेठोडटानले सङ्कट प्रदर्शनको सम्भावनाको सम्मान पनि गर्न सक्नुहुनेछ किनकि उहाँको परिवारसँग सम्बन्धित पूर्व नेताहरूलाई डुबाउन मद्दत गर्ने विशाल प्रदर्शनहरूमा संलग्न राजनीतिक कार्यकर्ताहरूले उहाँलाई

जेरुसलम । एएफपी दुई शत्रुबीचको युद्धको आठौँ दिनमा इजरायली सेनाले रातभर तेहरानमा दर्जनौँ लक्ष्यमा आक्रमण गरेको शुक्रबार बताएको छ । आक्रमणमा 'इरानको आणविक हतियार परियोजनाको अनुसन्धान र विकास' केन्द्र भनिने ठाउँ समावेश छ । सेनाले एक विज्ञापितमा भनेको छ, 'सेनाले तेहरानको मुटुमा शृंखलाबद्ध आक्रमणहरू सम्पन्न गरेको छ । सैन्य क्षेप्यास्त्र उत्पादन स्थलहरू र इरानको आणविक हतियार परियोजनाको अनुसन्धान र विकासका लागि एसिएनडी (अर्गनाइजेसन अफ डिफेन्सभ इन्भेस्टमेन्ट एन्ड रिसर्च) मुख्यालयसहित दर्जनौँ लक्ष्यमा प्रहार गरिएको थियो ।' इजरायली सेनाका अनुसार एसिएनडी मुख्यालय इरानी शासनको सैन्य क्षमतालाई समर्थन गर्ने उन्नत

इजरायली सेनाद्वारा तेहरानको हतियार अनुसन्धान केन्द्रमा आक्रमण

विधि र हतियारहरूको अनुसन्धान र विकासका लागि प्रयोग गरिन्छ । बिहीबार राति ६० घण्टाभन्दा बढी लडाइँ विमानले दर्जनौँ सैन्य लक्ष्यमा प्रहार गरेको बताएको छ । 'लक्ष्यहरू मध्ये मिसाइल कम्पनेन्टहरू उत्पादन गर्ने साइटहरू र कास्टिड मिसाइल इन्जिनहरूमा प्रयोग हुने कच्चा मालहरू निर्माण गर्ने सुविधाहरू थिए', सेनाले भनेको छ । इरान आणविक हतियार विकास गर्ने सङ्घारमा रहेको दाबी गर्दै इजरायलले एक हप्ताअघि आफ्नो कङ्कट दुश्मनविरुद्ध हवाई आक्रमण गरेको थियो । उक्त आक्रमणपछि दुवैतर्फ घातक आक्रमण सुरु भएका छन् । युद्धको कूटनीतिक समाधानमा पुग्ने आशामा युरोपेली विदेशमन्त्रीहरूले शुक्रबार आफ्नो इरानी समकक्षसँग वार्ता गर्नेछन् ।

जेरुसलम । एएफपी दुई शत्रुबीचको युद्धको आठौँ दिनमा इजरायली सेनाले रातभर तेहरानमा दर्जनौँ लक्ष्यमा आक्रमण गरेको शुक्रबार बताएको छ । आक्रमणमा 'इरानको आणविक हतियार परियोजनाको अनुसन्धान र विकास' केन्द्र भनिने ठाउँ समावेश छ । सेनाले एक विज्ञापितमा भनेको छ, 'सेनाले तेहरानको मुटुमा शृंखलाबद्ध आक्रमणहरू सम्पन्न गरेको छ । सैन्य क्षेप्यास्त्र उत्पादन स्थलहरू र इरानको आणविक हतियार परियोजनाको अनुसन्धान र विकासका लागि एसिएनडी (अर्गनाइजेसन अफ डिफेन्सभ इन्भेस्टमेन्ट एन्ड रिसर्च) मुख्यालयसहित दर्जनौँ लक्ष्यमा प्रहार गरिएको थियो ।' इजरायली सेनाका अनुसार एसिएनडी मुख्यालय इरानी शासनको सैन्य क्षमतालाई समर्थन गर्ने उन्नत

यस्तो छ विदेशी मुद्राको विनिमयदर

काठमाण्डु । नेपाल राष्ट्र बैंकले शुक्रबारका लागि विदेशी मुद्राको विनिमयदर निर्धारण गरेको छ । राष्ट्र बैंकका अनुसार अमेरिकी डलर एकको खरिददर १३८ रूपैयाँ ४६ पैसा र बिक्रीदर १३९ रूपैयाँ ०६ पैसा निर्धारण गरिएको छ । युरोपियन युरो एकको खरिददर १५९ रूपैयाँ र बिक्रीदर १५९ रूपैयाँ ६९ पैसा, युके पाउण्ड स्टर्लिंग एकको खरिददर १८६ रूपैयाँ ०४ पैसा र

रुपैयाँ २२ पैसा र बिक्रीदर चार रूपैयाँ २४ पैसा, युएई डिराम एकको खरिददर ३७ रूपैयाँ ७० पैसा र बिक्रीदर ३७ रूपैयाँ ८७ पैसा, मलेसियन रिङ्गेट एकको खरिददर ३२ रूपैयाँ ५० पैसा र बिक्रीदर ३२ रूपैयाँ ६४ पैसा, साउथ कोरियन वन १०० को खरिददर १० रूपैयाँ ०३ पैसा र बिक्रीदर १० रूपैयाँ ०७ पैसा, स्वीडिस क्रोनर एकको खरिददर १४ रूपैयाँ ३६ पैसा र बिक्रीदर

बिक्रीदर १८६ रूपैयाँ ८५ पैसा, स्वीस फ्रयाङ्क एकको खरिददर १६९ रूपैयाँ ३५ पैसा र बिक्रीदर १७० रूपैयाँ ०८ पैसा कायम गरिएको छ ।

१४ रूपैयाँ ४३ पैसा र डेनिस क्रोनर एकको खरिददर २१ रूपैयाँ ३२ पैसा र बिक्रीदर २१ रूपैयाँ ४१ पैसा तोकिएको छ ।

अष्ट्रेलियन डलर एकको खरिददर ८९ रूपैयाँ ६० पैसा र बिक्रीदर ८९ रूपैयाँ ९९ पैसा, क्यानेडियन डलर एकको खरिददर १०१ रूपैयाँ ०३ पैसा र बिक्रीदर १०१ रूपैयाँ ४७ पैसा, सिङ्गापुर डलर एकको खरिददर १०७ रूपैयाँ ५१ पैसा र बिक्रीदर १०७ रूपैयाँ ९८ पैसा तोकिएको छ ।

राष्ट्र बैंकले हङकङ डलर एकको खरिददर १७ रूपैयाँ ६४ पैसा र बिक्रीदर १७ रूपैयाँ ७१ पैसा, कुवेती दिनार एकको खरिददर ४५१ रूपैयाँ ९५ पैसा र बिक्रीदर ४५३ रूपैयाँ ९१ पैसा, बहराइन दिनार एकको खरिददर ३६७ रूपैयाँ ०७ पैसा र बिक्रीदर ३६८ रूपैयाँ ६६ पैसा, ओमनी रियाल एकको खरिददर ३५९ रूपैयाँ ६१ पैसा र बिक्रीदर ३६१ रूपैयाँ १७ पैसा रहेको छ ।

जापानी येन १० को खरिददर नौ रूपैयाँ ५१ पैसा र बिक्रीदर नौ रूपैयाँ ५५ पैसा, चिनियाँ युआन एकको खरिददर १९ रूपैयाँ २६ पैसा र बिक्रीदर १९ रूपैयाँ ३५ पैसा, साउदी अरेबियन रियाल एकको खरिददर ३६ रूपैयाँ ९० पैसा र बिक्रीदर ३६ रूपैयाँ ०६ पैसा, कतारी रियाल एकको खरिददर ३७ रूपैयाँ ९८ पैसा र बिक्रीदर ३८ रूपैयाँ १५ पैसा कायम भएको छ ।

भारतीय रूपैयाँ एक सयको खरिददर १६० रूपैयाँ र बिक्रीदर १६० रूपैयाँ १५ पैसा तोकिएको छ । राष्ट्र बैंकले यो विनिमयदरलाई आवश्यकतानुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सकिने जनाएको छ । वाणिज्य बैंकले तोक्ने विनिमयदर भने फरक हुनसक्ने र अद्यावधिक विनिमयदर केन्द्रीय बैंकको वेबसाइटमा उपलब्ध हुने जनाइएको छ । रासस

केन्द्रीय बैंकका अनुसार थाइ भाट एकको खरिददर चार

सागसब्जी र फलफूलको थोक मूल्य

काठमाण्डु । कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समितिले शुक्रबारका लागि कृषि उपजहरूको थोक मूल्य निर्धारण गरेको छ ।

आलु सेतो प्रतिकिलो रु ३४, प्याज सुकेको (भारतीय) प्रतिकिलो रु ४३, गाजर (लोकल) प्रतिकिलो रु ६५, गाजर (तराई) प्रतिकिलो रु ५०, बन्दा (लोकल) प्रतिकिलो रु ३०, काउली स्थानीय प्रतिकिलो रु ८०, मूला रातो प्रतिकिलो रु ९०, सेतो मूला (हाइब्रिड) प्रतिकिलो रु २०, भन्दा लाम्चो प्रतिकिलो रु २५, भन्दा डल्लो प्रतिकिलो रु ४०, तने बोडी प्रतिकिलो रु ३०, मकै बोडी प्रतिकिलो रु ५० कायम भएको छ ।

समितिाका अनुसार प्रस्तुत सागसब्जी र फलफूलको अधिकतम थोक मूल्य निर्धारण गरिएको हो । गोलभेंडा टूलो (नेपाली) प्रतिकिलो रु ७०, गोलभेंडा टूलो (भारतीय) प्रतिकिलो रु ९५, गोलभेंडा सानो (लोकल) प्रतिकिलो रु ३१, गोलभेंडा सानो (टनेल) प्रतिकिलो रु ५०, आलु रातो भारतीय प्रतिकिलो रु ४४, आलु रातो (भारतीय) प्रतिकिलो रु ३५, आलु रातो (मुडे) प्रतिकिलो रु ३८,

यसरी, मटरकोसा प्रतिकिलो रु १५०, घिउ सिमी (लोकल) प्रतिकिलो रु ४४, आलु रातो (हाइब्रिड) प्रतिकिलो रु ४०, रहेको छ । रासस

प्रभावकारी बन्दै कृषक पाठशाला

बेनी । बेनी नगरपालिका-१ आनन्दबगरका रुद्रबहादुर थापामगर कुरेसावारीमा कुटो, कोदालो र कापीकलम एकैसाथ बोकेर पस्नुहुन्छ । सामान्यतया खेतबारीमा धेरैलु औजार बोकेर काम गर्न जाने प्रचलन रहे पनि थापा भने कृषिखेतीको सिकाइका लागि धेरैलु कृषि औजारसँगै सिकेका कुरा टिपोट गर्न कापीकलम बोकेर खेतबारीमा पुग्न थाल्नुभएको हो ।

गत पुसदेखि आनन्दबगरका २५ जनाले थापाले जस्तै गरी कृषि पढिरहेका छन् । बेनीनगरपालिकाले किसानलाई प्राञ्जारिक उत्पादनको ज्ञान, सीप र क्षमताको विकास गर्न एकीकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (आइपिएम) कृषक पाठशाला सञ्चालन गरेपछि यहाँका किसान साप्ताहिक रूपमा खेतबारीमा सञ्चालन हुने पाठशालामा पढ्न पुग्छन् ।

आनन्दबगर आइपिएम कृषक पाठशालामा आबद्ध सदस्यले सामूहिक रूपमा गोलभेंडाखेती गरेका छन् । व्यावहारिक रूपमा उचित बीउको छनोट, नर्सरी र खेती गर्ने जमिनको व्यवस्थापन, बाली लगाउने तरिका,

मलजल, गोडमेल र फल उत्पादन भएपछि टिप्पेसम्मका ज्ञान, सीप पाठशालामा सिकाउने गरिएको छ । पाठशालामा बीउ जमाउने र बिरुवा लगाउनेदेखि फल टिप्पेसम्मका ज्ञानका साथै रोगकीराको स्थानीय उपचारका बारेमा सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान सिक्ने अवसर मिलेको स्थानीय किसान सरिता बानियाँ खड्काले बताउनुभयो ।

“खेती गर्ने आधारभूत सीप सिक्नका लागि आइपिएम कृषक पाठशाला निकै प्रभावकारी भयो, रोगकीराको पहिचान र उपचारको तरिका र उपायसमेत सिक्नौं”, बानियाँले भन्नुभयो । यहाँका किसानलाई टनेल र खुला ठाउँमा गोलभेंडाखेती गर्न व्यावहारिक रूपमा तालिम दिइएको छ । पुसदेखि सुरु भएको पाठशालामा किसानले सामूहिक रूपमा लगाएको गोलभेंडा अहिले उपभोगयोग्य भएको छ । उत्पादन भएको गोलभेंडा पाठशालामा सहभागी किसानले बाँडेर उपभोग गर्ने र धेरै उत्पादन भएमा बिक्री गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।

बेनी नगरपालिका-४ डाँडाखेतको गोलभेंडाखेतीमा पनि आइपिएम कृषक

पाठशाला सञ्चालन भइरहेको छ । यहाँका किसानले पनि तालिममा सिक्दै सामूहिक रूपमा लगाएको गोलभेंडा अहिले लटरम्म फलेका छन् । खेती गर्ने प्रविधि आधुनिक र रोगकीराको उपचार गर्न अर्ग्यानिक विधिबारे जानकारी पाएपछि यहाँका किसान

उत्साहित भएका छन् । एउटा बाली विशेषमा किसानलाई निपूर्ण बनाउन आइपिएम कृषक पाठशाला सञ्चालन गरिएको हो । खेतबारीमा सञ्चालन हुने पाठशालामा किसानको हातबाट बीउ जमाउन तथा बिरुवा रोप लगाउने र उनीहरूकै हातबाट गोडमेल

र स्याहार गरेर फलेको फललाई उपभोग र बजारीकरणसम्मको काम हुने भएकाले यो पाठशाला निकै उपयोगी बन्दै गएको छ ।

बेनी नगरपालिकाले यस वर्ष वडा नं १ आनन्दबगरमा गोलभेंडा, २ गौश्वारामा काउली, ३ भक्तिम्लीमा अकबरे खुर्सानी, ४ डाँडाखेतमा गोलभेंडा, ६ डम्परामा कोसेबाली सिमी, ५ पुलाचौर र ९ घतनमा आलुखेतीमा आइपिएम कृषक पाठशाला सञ्चालन गरेको छ । हरेक बालीमा १८ देखि २२ हप्तासम्म किसानलाई खेतबारीमा व्यावहारिक र सैद्धान्तिक ज्ञान प्रदान गरिएको बेनी नगरपालिकाका कृषि अधिकृत आकृति ढुङ्गाले बताउनुभयो । “पाठशालामा सहजकर्ताले विषादीरहित उत्पादन गर्न र खेतीबालीमा जैविक मलको प्रयोग बढाउन किसानलाई सिकाउनुभएको छ, नगरपालिकाले आइपिएम कृषक पाठशालालाई हरेक वर्ष फरकफरक ठाउँमा निरन्तरता दिँदै आएको छ, किसानलाई दक्ष बनाएर स्वस्थ बालीको उत्पादन गर्न यो कार्यक्रमले प्रेरित गर्ने अपेक्षा गरेका छौं । रासस

भाखा नाघेको कर्जा बुझाउने बारे कृषि विकास बैंक लि. ढल्केवर शाखाको २१ दिने सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति:-२०८२।०३।०७)

यस बैंकको तपसीलका कार्यालयहरूबाट तपसील बमोजिमका व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूले निम्न उद्देश्यका लागि विभिन्न मितिमा कर्जा लिई हालसम्म कर्जा नबुझाई भाखा नाघी निम्न लेखिए बमोजिम अनुसारको रकम बुझाउने सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले वारम्बार ताकेता गर्दा पनि आलटाल गरी बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँवा, व्याज तथा बैंकले पाउनु पर्ने अन्य रकम समेत नबुझाएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । उल्लेखित मिति भित्र पनि रकम दाखिला हुन नआएमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, कृषि विकास बैंक लि. को कर्जा असुली कार्यविधि तथा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कर्जा लिदा लेखिइएको धितो लिलाम बिक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराउदछौं । साथै तपसील बमोजिमका व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूलाई बैंकबाट कर्जा लिन मञ्जुरीनामा दिने ब्यक्तिहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा कर्जा बुझाउन जानकारी गराइएको छ ।

सम्बन्धित कार्यालयको नाम :- श्री कृषि विकास बैंक लि. शाखा कार्यालय ढल्केवर, धनुषा

क्र.सं	ग्राहकको नाम(फर्म र प्रोपराइटको नाम/कम्पनी तथा संचालकको नाम)	फाइल नं.	आई.डी.नं.	बाबु/पतिको नाम	बाजे/ससुराको नाम	ठेगाना	कर्जाको उद्देश्य	साँवा रकम रु	मिति २०८२/०२/३१ सम्मको व्याज तथा अन्य रकम	जम्मा तिर्नुपर्ने रकम
१	अजय कुमार गिरी	१०९७७	६८०८७६	बालकृष्ण गिरी	गणेश गिरी	क्षि.न.पा ५	घरायसी	५०००००	४०५६०	५४०५६०
२	अमरस किराना पसल/प्रो.अच्छेलाल महतो	१०७२६	१५६०७६०	दोरीक महतो	बचकन महतो	मिथिला न.पा. ६	व्यापार	३९४८०००	४९५३६०	३६४३६०
३	राम सोगारथ महतो	१०६९२	१२८१५२९	राम उदगार महतो	मोहन महतो कोइरी	बतेश्वर १	सरल कृषि कर्जा	८५००००	२७५९९	८७७५९९
४	चन्द्रेश्वर यादव	१०४४८	१०८०३०३	सर्जुक यादव	संगोली यादव	लवटोली ९	घरायसी	१००००००	४९४८५	१०४९४८५
५	देव कुमार श्रेष्ठ	१०९०९	१९३३७५६	कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	सेरमान श्रेष्ठ	मिथिला न.पा. ९	सरल कृषि कर्जा	३६२५०००	३३७२६४	३९६२२६४
६	देव सुनैर देवी राजत गडेरी	११०४७	५४३४९३९	कृष्ण देव राजत	हरिलाल राजत	ढल्केवर ९	सरल कृषि कर्जा	१५०००००	५५५००	१५५५५००
७	देवी कुमारी थापा	१११३४	५४६८३९३	ढक बहादुर	अमर बा थापा	ढल्केवर १	सरल कृषि कर्जा र घरायसी	२५०००००	१३०३८५	२६३०३८५
८	गूण बहादुर थापा क्षेत्री	१०३२८	६८९३४०	जय बहादुर थापा क्षेत्री	दम्बर बहादुर थापा	गोदारा ८	स्थीर कर्जा	१७०००००	२९६९००	१९९६९००
९	हिंरा देवी शाह लअरीन	१०९७२	५४५४९९७	निरशन महतो	फाकीर शाह	मिथिला न.पा. ६	घडेरी खरिद कर्जा	१५०००००	६९४००	१५६९४००
१०	जगजिवन महतो	१०६८६	१५३२९७९	देव नारायण महतो	कलर महतो	मिथिला न.पा. १	घरायसी	९५००००	८०६२०	१०३०६२०
११	जितेन्द्र किराना पसल / प्रो.महेन्द्र शाह	१०३४७	६८९३६५	सोने लाल शाह	पञ्चू शाह	मिथिला न.पा. ९	व्यापार	७०००००	३८५६६	७३८५६६
१२	किरण कुमार कमिनी	७३५५	६८९०७७	रंग लाल कामी	मान बहादुर कामी	मिथिला न.पा. ३	सरल कृषि कर्जा	२५००००	२७०००	२७७०००
१३	मनोहर साह रौनियार	११०८९	५४५४६७३	राम विलास साह रौनियार	काली रौनियार	महेन्द्र नगर ३	सरल कृषि कर्जा	८०००००	४५४३३४	८४५४३३४
१४	नवल शाह	९९३०	६८०९८३	चन्द्र शेखर साह तेली	सर्जुंगा साह	मिथिला न.पा. ४	सरल कृषि कर्जा	१२०००००	३९२६८	१२३९२६८
१५	जिवछ महतो	९१०६	६८०६२९	सिताराम महतो	विलास महतो	बदेश्वर गा. पा. १	सरल कृषि कर्जा	१००००००	४०२५२	१०४०२५२
१६	न्यु विश्वकर्मा फर्मिचर उद्योग/प्रो पपू कुमार महतो	१०८८७	१९११००३	राजेन्द्र महतो	गंगाइ महतो	मिथिला न.पा. ६	स्थीर कर्जा	१३०००००	११५९००	१४१५९००
१७	न्यु दुर्गा किराना पसल / प्रो श्री नारायण महतो	१०६६५	१३३६६६३	बूधन महतो	त्रिलक महतो	मिथिला न.पा. ८	स्थीर कर्जा	९९००००	१८०९३३	११७०९३३
१८	न्यु राज किराना भडणग / प्रो सेवसती देवी सहनी मालह	१०७६९	१६८८०९५	देवू सहानी मालह	विलत मालह	मिथिला न.पा. ६	स्थीर कर्जा र व्यापार	२३४२०००	४२९९००	२७७१९००
१९	चन्द्र कुमार चौधरी कायथ	११२४७	५४०३७५४	दशरथ लाल चौधरी कायथ	बूनी लाल चौधरी	संखुवा महेन्द्र न.पा. ६	सरल कृषि कर्जा	१५०००००	५२९००	१५५२९००
२०	न्यु स्टार होटल / प्रो नाइम मिया	१११२५	५४६९०९७	बसिरा खातून	खलित्त मिया	गणेशमान चारनाथ न.पा.१	व्यापार	१७०००००	४७२००	१७४७२००
२१	पवन गार्ड भैसी फार्म	१०७६५	१६८८६८४	जिवन बरैत यादव	पूयगी बरनत यादव	धनुषाधाम ८	सरल कृषि कर्जा	१७०००००	८७९२०	१७८७९२०
२२	फरेस महतो कोइरी	१८९०	६८२९४२	राम गुलाब महतो	भगत महतो	मिथिला ८	सरल कृषि कर्जा	१००००००	२७०००	१०२७०००
२३	प्रकृति किराना पसल / प्रो.प्रमोद कुमार लामा	१०९०३	१९४४५४३	कृष्ण बहादुर तामांग	इमान सिंह	बतेश्वर गा. पा. २	व्यापार किस्ता	३००००००	१७८०२०	३१७८०२०
२४	पुर्ण बहादुर हेजेन	१०५४८	१२०७२०८	चक्र बहादुर हेनजेन	इनद्र ब. हेनजेन	मिथिला ८	स्थीर कर्जा	९९००००	१४९७००	११३९७००
२५	राजेश्वर महतो कोइरी	९९६४	६८०२४८	हरिलाल महतो	नन्द लाल महतो	नक्टाफिज ७	सरल कृषि कर्जा	९९००००	३६९००	१०२६९००
२६	राम दयाल राजत	५५०९	६८९०७०	सिताराम राजत	शिव नन्दन राजत	मिथिला ३	सरल कृषि कर्जा	१६५००००	१८२९००	१८३९९००
२७	राम जानकी रेडिमेन्ट / प्रो.शशी कुमार महतो	१००२५	६८२७९८	राजेन्द्र प्रसाद महतो	लक्ष्मण महतो	मिथिला ५	व्यापार	१७४००००	९९५००	१८३९५००
२८	राम प्यारी देवि	१०७२०	१५६९१५७	असफि महतो	गरिब महतो	मिथिला ६	व्यापार	९०००००	७०७००	९७०७००
२९	रमेश कुमार महतो	१०३०३	५४७९२४७	रगू महा कोइरी	नारायण महतो	बतेश्वर २	सरल कृषि कर्जा र घरायसी	२५०००००	१४६८००	२६४६८००
३०	एस. वाइ कन्सट्रक्सन एण्ड कैलाशर्पात	१०५४४	११७८५५८	रन देव यादव	गणपत यादव	मिथिला ६	स्थीर कर्जा	९९००००	१७६३७५	११६६३७५
३१	सचिन मिठाई पसल	१०७५५	१९६८६२२	राजेश महतो कोइरी	हरिलाल महतो	नक्टाफिज ५	स्थीर कर्जा	१६५००००	१३९०००	१७८९०००
३२	संगीता कुमारी थापा मगर	१११००	५४६०८५७	तक बहादुर थापा मगर	शाँतमान थापा मगर	भरतपुर ३	सरल कृषि कर्जा र घरायसी	३००००००	८००००	३०८००००
३३	संजय मेस्तर	१०७९६	१४२७४६९	रतन मिसतार	जिवाची मिसतार	चिरेश्वरनाथ ६	स्थीर कर्जा	९२५०००	५९७००	९८४७००
३४	शम्भु माछा पालन फर्म	१०६६३	१३३८९३९	मातर सहानी	फोचैड सहानी	धनुषाधाम ६	सहूलियत कर्जा	२३८५०००	२५४९१०	२६३९९१०
३५	शिवा जेनरल स्टोर / प्रो सुनिता देवी तिमिनी	१०९२७	१९५७४९४	दिनेश दास	गोपाल दास	मिथिला १	स्थीर कर्जा	११५५०००	१९३४५०	१३४८५५०
३६	श्याम कुमार बस्नेत	१०९३२	११०४५२०	नैना बहादुर बस्नेत	कर्ण बहादुर बस्नेत	बेंगाडाबर ८	सरल कृषि कर्जा	१६५००००	१६४९००	१८१४९००
३७	श्याम कुमारी मगर	१०९२९	५००३८७	शिक बहादुर मगर	मकर बहादुर मगर	मिथिला ५	सरल कृषि कर्जा	८२५०००	९६९००	९२९९००
३८	लरुवती देवी यादव	१०५६४	१२९८९७७	बाबूलाल महतो	भूमक महता	भूइभक्रपुर ५	सरल कृषि कर्जा	४०००००	३४०००	४३४०००
३९	मनोज शाह	११०९९	५४९५६९८	बिल्टू शाह	लक्ष्मी शाह	उमाप्रेमपुर २	सरल कृषि कर्जा	१००००००	२६३००	१०२६३००
४०	राम कुमार सिं	१०३४०	६८९३६३	दुर्गा नन्द सिंह	जय लाल सिं	बतेश्वर गा. पा २	सरल कृषि कर्जा	१४९५०००	८९४७४८२	१५७६४७४८२
४१	यम बहादुर पाटा मगर	१०९९८	१५२९५४७	शान्ता बहादुर पाटा मगर	मरकत सिं	गणेशमान चरनाथ न.पा. ५	सरल कृषि कर्जा	९५००००	३३४७६८६	९८३३४७६८६
४२	असफि भ									

'बजेट पैतृक सम्पत्तिजस्तो गरी वितरण गरियो'

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । आम जनता पार्टी (आजपा) का अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिसभा सदस्य प्रभु साहले सरकारले बजेट पैतृक सम्पत्तिजस्तो गरी वितरण गरेको बताएका छन् ।

प्रतिनिधिसभाको बैठकमा शुक्रबार बोल्दै उनले विनियोजित बजेटप्रति असन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन् । उनले जनताको पसिनाबाट तिरिएको कुरालाई समान रूपमा विनियोजन गरिएको भन्दै आपत्ति जनाए ।

पूर्वमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष साहले भने, 'आज सरकारी बजेट निजीजस्तो भएको छ । जनताले तिरिएको कर पसिना हो कि नेताज्यूहरूको पैतृक सम्पत्ति हो भन्ने प्रश्न खडा भएको छ । जसरी पैतृक सम्पत्तिलाई परिवारको सदस्यहरूले भागबन्डा गर्छन्, त्यसैगरी नेताज्यूहरूले भागबन्डा गरेर दुरुपयोग गरिरहेका छन् । किन समान वितरण भएन ? अहिले सबै मन्त्रालयको हेर्ने हो भने त्यही हालत छ ।' उनले

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयको बजेट विनियोजनप्रति असन्तुष्टि व्यक्त गरे । उनले भौतिक मन्त्रालयको विनियोजित रकम एक खर्ब ५१ अर्ब रहेको र त्यसलाई १६५ निर्वाचन क्षेत्रमा बाँड्दा ९१ करोडभन्दा एक निर्वाचन क्षेत्रले पाउने बताए । यसरी बजेट पाउने हक ती क्षेत्रका जनतालाई हुने उनको भनाइ छ । 'मेरो क्षेत्रको त्यो हक होला नि ? सबै क्षेत्रका जनताको त्यो समान हक होला नि ? किन परेन ? के त्यो क्षेत्रमा सडक आवश्यक छैन ?' प्रश्न गरे ।

केपी शर्मा ओलीलाई जनताले तिरिको राजश्व फिर्ता गर्नु भए । जनताको प्रधानमन्त्री बनेहरूले यो हदसम्मको बेइमानी गर्न नहुने उनको भनाइ छ । 'थोरै पनि लाज लाग्छ प्रधानमन्त्रीलाई भने त्यहाँको जनताको राजश्व फिर्ता गर्नु । त्यहाँको जनताको तपाईं प्रधानमन्त्री होइन । त्यहाँको मन्त्री पनि होइन । यदि तपाईं सबैको हो भने किन बेइमानी गर्नुभयो ?' प्रश्न गर्दै नेता साहले भने ।

उनले प्रधानमन्त्री

नागरिकहरूले पनि यातायातमा छुटको सुविधा पाउनुपर्ने उनले बताए ।

पूर्वमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष साहले सरकारी उद्योगहरू घाटामा हुने र निजी उद्योगहरूलाई चाँहिँ कर तिर्नुपर्ने अवस्था रहेको बताए । सरकारी उद्योगहरू सबै घाटामा जाँदा निजी उद्योगसँग कर लिनु उचित नहुने उनको भनाइ छ ।

उनले भने, 'म दुई तिहाइको सरकारलाई सोध्न चाहन्छु- तपाईंहरूले खोलेको सरकारी उद्योग घाटामा छ । तपाईंहरूले चलाएको ट्रन घाटामा छ, तपाईंहरूले उडाएको प्लेन घाटामा छ ।

सरकारले घाटा गरिराख्न निजी कारोबार गर्ने व्यवसायीसँग दयाक्स लिन मिल्छ कि मिल्दैन ? यदि सरकारको उद्योगमा घाटा छ भने व्यक्तिको उद्योगसँग दयाक्स लिन मिल्छ कि मिल्दैन ? सरकारी हवाई क्षेत्रमा घाटा गरिराख्दा निजी एयरलाइन्ससँग दयाक्स लिन मिल्छ कि मिल्दैन ?

मधेशको बजेटमा अन्नदाताहरूलाई उपेक्षा

श्यामसुन्दर शशी

मधेश प्रदेशका अर्थमन्त्री सुनिलकुमार यादवले असार १ गते प्रस्तुत गर्नु भएको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेटको बुँदा नम्बर-४ मा उल्लेख छ- 'आत्मनिर्भर र समृद्ध मधेश निर्माणको लक्ष्यलाई साकार पार्ने, देश र मधेश प्रदेशमा रहेका वर्तमान आर्थिक चुनौतीहरूलाई सामना गर्दै, कृषि क्षेत्रलाई मधेश प्रदेशको अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रूपमा सशक्त बनाउने दिशामा बजेट लक्षित गरिएको छ ।'

बजेटमार्फत कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकता मात्र दिइएको छैन, पारम्परिक र निर्वाहमुखी खेती प्रणालीलाई विस्थापित गर्दै क्रमशः व्यावसायिक कृषि प्रणालीमा रुपान्तरण गर्ने, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्ने निजी तथा सार्वजनिक लगानी अभिवृद्धि गर्दै रोजगारी सिर्जना र उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने तर्फ बजेट केन्द्रित रहेको उद्घोष पनि गरिएको छ ।

बजेट मार्फत कृषिको मुख्य आधार, माटोको स्वास्थ्य सुधार तथा फिड द नेशन लगायतका लोक लोभावन नारा पनि दिइएको छ । यसरी बजेट पढ्दा र सुन्दा मधेश सरकारले अन्नदाता किसानहरूको पेशा अर्थात् कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ, तर बजेटको भित्री पाटो भने अन्नदाताहरूलाई निरास बनाउने छन् । समग्रमा भनी भने अन्नको भकारी भनिने मधेश प्रदेशको बजेटले कृषि क्षेत्रलाई उपेक्षा गरेको छ । धान, गहुँ, मकै, कोदो जस्ता खाद्यान्न, आलु, प्याज, काउली, बोरीजस्ता तरकारी, आँप, लिची, अम्बा, केला जस्ता फलफूल तथा माछामा मधेश मात्र होइन, नेपाल आत्मनिर्भर हुन सक्दैन । मधेशको उत्पादनले सिंगै नेपाललाई खुवाउन सकिन्छ, तर फिड द नेशनको नारालाई मधेश प्रदेशको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटबाट कार्यन्वयन गर्न कठिन छ । यस विषयलाई विश्लेषण गर्न चालु आर्थिक वर्ष र प्रस्तावित आर्थिक वर्षको बजेटसँग तुलना गरेर हेर्ने ।

चालु आर्थिक वर्ष अर्थात् २०८१/०८२ मा भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको लागि २ अर्ब ९७ करोड १९ लाख बजेट विनियोजन गरिएको थियो । तर प्रस्तावित २०८२/८३ को बजेटमा यसमा कटौती गरी २ अर्ब ८३ करोडमा झार्निएको छ । यसै गरी कृषिको मेरुदण्ड मानिएको उर्जा, सिंचाई तथा खानेपानी मन्त्रालयको बजेटमा पनि व्यापक कटौती गरिएको छ । चालु आर्थिक वर्षमा यस मन्त्रालयको बजेट ५ अर्ब १७ करोड थियो । तर प्रस्तावित बजेटमा उर्जा

सिंचाई तथा खानेपानी मन्त्रालयको बजेट ४ अर्ब ४१ करोडमा झार्निएको छ । यस प्रकार सिंगै देशलाई खाना खुवाउने लक्ष्य लिएको मधेश सरकार कृषि तथा सिंचाई मन्त्रालयको बजेट कटौती गरेर घोषित प्राथमिकता र लक्ष्यलाई बेवास्ता गरेको प्रष्ट हुन्छ ।

कृषि आजसम्म 'भगवान भरोसे...' चल्दै आएको पारम्परिक पेशा हो । यो पेशा निर्वाहमुखी भए पनि पुस्तैनी काम भनेर आजका पुस्ताले जोगाई राखेका छन् । पहिलेका बुढापाकाहरू खेतीलाई उत्तम व्यावसाय मानेका थिए । जो आज निर्वाहमुखी बन्न पुगेको छ । इन्द्र भगवानको कृपाले समयमा वर्षा भयो भने राम्रो उत्पादन हुने, समयमा वर्षा नहुँदा अनिकाल पर्ने, संघीय सरकारले समयमामल-बीउको आपूर्ति गरी दिँदा बाली सप्रिने, नगर्दा बिग्रिने नेपाली किसानहरूले भोग्दै आएको पिडा हो । यसका अतिरिक्त राम्रो उत्पादन नहुँदा कृषि उपजको मूल्य घटने अनि उत्पादन कम हुँदा मूल्य बढ्ने नेपाली

वातावरण मन्त्रालयलाई २ अर्ब ३७ करोड, खेलकुद तथा सामाजिक कल्याण मन्त्रालयलाई १ अर्ब ६८ करोड विनियोजन गरिएको छ । विनियोजित बजेट यस पछिका बजेटहरूको निम्नतरता मात्र हो । मधेश सरकारले प्रस्ताव गरेको नीति तथा कार्यक्रममार्फत प्रस्तुत गरेका प्राथमिकता र लक्ष्य अनुरूप होइन । सरकारको नारा छ- 'खेत-खेतमा पानी, घर-घरमा खाद्यान्न सहित आम्दानी ।' सुन्दा यो नारा कर्णप्रिय लाग्छ, तर यो नारा त्यतिबेला मात्र कार्यन्वयन हुन सक्छ, जतिबेला नारा अनुसारको बजेट विनियोजन हुन्छ ।

किसानहरूको पिडासँग सम्बन्धित एउटा सानो कथा साभगर्न चाहन्छु । साँझ ७ देखि ८ बजेसम्म मैले रेडियोमा संचालन गर्ने कार्यक्रममा पूर्वी धनुषास्थित धबौलीका गुरुदयाल दासले फोन गर्नु भयो । दास अवकाश प्राप्त कृषि प्राविधिक हुन् । अचेल खेती गरेर गाउँमै बसेका छन् । लाइभ

बजारको नियती हो । यी र यस्ता सवालहरूको सम्बन्धन मधेशको बजेटले गर्न सकेको छैन । मधेश सरकारले आगामी आर्थिक वर्षको लागि ४६ अर्ब ५८ करोड ३३ लाख ५१ हजारको बजेट प्रस्तुत गरेको छ । जो चालु आर्थिक वर्षको तुलनामा ६ दशमलव १ प्रतिशतले अधिक छ । विनियोजित बजेटको ३५.८९ प्रतिशत अर्थात् १६ अर्ब ७२ करोड ५ लाख १७ हजार चालु (कर्मचारीको तलब, भत्ता, इन्धन, गाडी, मसलन्द, सामाजिक सुरक्षा भत्ता आदिमा) खर्च हुने तथा ६४.११ प्रतिशत अर्थात् पुँजीगत अर्थात् ३० अर्ब २६ करोडको २८ लाख ३४ हजार बजेट पूजीगत (विकास निर्माण) तर्फ विनियोजन गरेको छ । प्रस्तावित बजेट चालु आर्थिक वर्ष मन्त्रालयको लागि २ अर्ब ९७ करोड १९ लाख बजेट विनियोजन गरिएको थियो । तर प्रस्तावित २०८२/८३ को बजेटमा यसमा कटौती गरी २ अर्ब ८३ करोडमा झार्निएको छ । यसै गरी कृषिको मेरुदण्ड मानिएको उर्जा, सिंचाई तथा खानेपानी मन्त्रालयको बजेटमा पनि व्यापक कटौती गरिएको छ । चालु आर्थिक वर्षमा यस मन्त्रालयको बजेट ५ अर्ब १७ करोड थियो । तर प्रस्तावित बजेटमा उर्जा

वार्तालापमा सामान्य औपचारिकता पछि मैले सोधेको थिएँ- 'की सभ भा? रहल छै ?' उनी जवाफ फर्काउनु भयो- 'धिया काटिक सानी भै रहल छै ।' उनले मजाक गरे जस्तो लाग्यो । म केही बोल्नु भन्दापहिले उनले नै बोल्न थुक्नु भयो- 'की कैतीएँ...यदुकुहा बजारपर १० सपैँ किलो धिया बिकाइ छलै । भरि दिन ह्यानहुअ सनीक जे कुटी काटिक माल-जालके खिया देबै ।'

जुनदिन यदुकुहा बजारमा धिरौला १० रुपियाँ किलो बिक्री भइ रहेको थियो, त्यो दिन जनकपुरधाम बजारमा धिरौलाको मूल्य २५ रुपियाँ किलो र काठमाण्डुमा ४० रुपियाँ किलो । तीन तहका सिंह दरबार सरकार गाउँमा फलेका तरकारी जनकपुरधाम वा काठमाण्डुको बजारसम्म पुऱ्याउने व्यवस्था गरी दिएको भए, त्यो अन्नदाताले श्रम र पूँजी लगाएर फलाएको धिरौला माल-जाललाई खुवाउनु पर्दैनथ्यो । उपभोक्ताले पनि सस्तोमा तरकारी खान पाउने । आफ्नो उत्पादनको उचित मूल्य पाएर मस्क पर्थे । तर कठै ! सडक, पोखरी सौन्दर्यकरण, मठ-मन्दिर र विकास निर्माण तथा मर्मतमा बजेट खर्च्यो भने मन्त्रीजीहरू अन्नदाताको पिडा बुझ्न सकेका ?

दुई न्यायाधीश न्याय परिषद्मा तानिए

टुडे समाचारदाता

वीरगञ्ज । रौतहटका पूर्वसांसद तथा पूर्वमन्त्री मोहम्मद अफताब आलमलाई सफाई दिने उच्च अदालत जनकपुरको वीरगञ्जको अस्थायी इजलासका दुई न्यायाधीश खुसीराम थारु र अर्जुन महर्जनलाई न्याय परिषद्ले तानेको छ ।

दुवै न्यायाधीशविरुद्ध न्याय परिषदमा उजुरी परेपछि परिषदको बिहीबार बसेको बैठकले उनीहरूलाई तत्काल कार्यक्षेत्रबाट हटाउँदै एक सदस्यीय छानबिन समिति गठन गरेको हो । परिषदका एक सदस्यका अनुसार, अनुसन्धान सम्पन्न नहुँदासम्म दुवै न्यायाधीशलाई जिम्मेवारीबाट मुक्त गरिएको छ ।

यसअघि न्याय परिषदको वरिष्ठतम सदस्य सपना प्रधान मल्लले दुवै न्यायाधीशको सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै परिषदमा तान्नु पर्ने प्रस्ताव राखेकी थिइन् । तर उक्त प्रस्तावमा प्रधानन्यायाधीश प्रकाशमान सिंह राउत र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री अजय कुमार चौरसियाले असहमति जनाएका थिए ।

स्रोतअनुसार कानूनमन्त्री चौरसियाको न्यायाधीशहरूलाई परिषदमा तान्ने निर्णयप्रति असन्तुष्ट थिए र निर्णय पछि स्पष्ट रूपमा रुष्ट बनेका छन् ।

सो विवादास्पद फैसला पछि नेकपा (बहुमत) का कार्यकर्ताहरूले अदालतको इजलासमै प्रवेश गरी न्यायाधीशथारु र महर्जन माथि कालोमोसो छायापेर अपमान गरेका थिए । सो घटनाले न्यायपालिका र सरकारबीचको सम्बन्धमा थप तनाव उत्पन्न गराएको छ । अफताब आलममाथि रौतहट जिल्ला

अदालतले २०६४ सालमा भएको टाँटाभन्दा हत्याकाण्डमा दोषी ठहर गर्दै सर्वस्वसहित जन्मकैदको फैसला सुनाएको थियो । तर, उच्च अदालत जनकपुरको अस्थायी इजलासले जेठ १४ गते आलमलाई प्रमाणको अभाव भन्दै सफाई दिएको थियो ।

सो निर्णयपछि मृतक पिन्टु त्रिबेको सिंहका पिता श्रीनारायण सिंहले समेत न्याय परिषदमा दुवै न्यायाधीशविरुद्ध उजुरी दिएका थिए । यही उजुरीको सिलसिलामा न्याय परिषद्ले छानबिनको प्रक्रिया अघि बढाएको छ ।

यस घटनाले न्यायपालिकाको निष्पक्षता र विश्वसनीयता सम्बन्धी गम्भीर बहस जन्माएको छ । साथै, कानून मन्त्री चौरसियाको असहमति बावजुद परिषदको कठोर निर्णयले सरकार र न्यायपालिका बीचको सम्बन्धमा चिसोपन भन्ने बढाएको देखिएको छ । यता प्रतिनिधिसभाका स्वतन्त्र सांसद

अमरेशकुमार सिंहले कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री अजयकुमार चौरसियामाथि न्यायपालिकामा हस्तक्षेप गरेको गम्भीर आरोप लगाएका छन् । उनले मन्त्री चौरसियाको मोबाइल कल विलण (कल डिटेल) सार्वजनिक गर्न माग गरेका छन् ।

सांसद सिंहले मन्त्री चौरसियाले विभिन्न मुद्दामा न्यायाधीशहरूमाथि प्रभाव पार्ने प्रयास गरिरहेको दाबी गरे ।

सांसद सिंहले संविधान विपरीत न्यायिक प्रक्रियामा हस्तक्षेप गर्ने काम भएको आरोपसमेत लगाए । सांसद सिंहले भने आफुले उठाएका आरोपको प्रमाण नभए आफू सांसद पदबाट राजीनामा दिन तयार रहेको चुनौती पनि संसदा दिएका छन् ।

सिंहको अभिव्यक्तिले संसदभित्र कानून मन्त्रीको भूमिकाबारे गम्भीर बहस उत्पन्न गराएको छ ।

राराब क्याम्पसमा विवाद हुँदा दुई विद्यार्थी पक्राउ

टुडे समाचारदाता जनकपुरधाम । रामसागर रामस्वर्षा बहुमुखी (राराब) क्याम्पसमा विवाद हुँदा दुई जना विद्यार्थीलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । राराब स्वविद्युत्का निवर्तमान सभापति मनिराज यादव र चमनप्रसाद गोइत पक्राउ परेका छन् ।

सो क्याम्पसमा बीबीएस तेस्रो वर्षका विद्यार्थीलाई परीक्षा प्रवेश पत्र बाँड्न हिलाइ भएपछि क्याम्पस प्रमुख वसन्तकुमार कर्णसँग विद्यार्थी नेताको एक समूहले विवाद गरेका

थिए । धनुषा प्रहरीले विवाद साम्य पार्न खोज्दा विद्यार्थी नेताहरूले उनीहरूसँग अभद्र व्यवहार गरेको धनुषा प्रहरीका डीएसपी वरुणबहादुर सिंहले जनाए । डिएसपी सिंहका अनुसार विद्यार्थी नेताहरूले प्रहरी निरीक्षक जिवछ सिंहको औला भाँचिएको छ ।

जारी परीक्षाको क्रममा तीन जना विद्यार्थीहरूको प्रवेशपत्रमा त्रुटि देखिएको विषयमा विवाद हुँदा निवर्तमान सभापति यादवसहितका विद्यार्थी नेताहरूले क्याम्पस

प्रमुखलाई दुव्यवहार गरेका थिए । विवाद साम्य गर्न पुगेका प्रहरीहरू माथि पनि विद्यार्थी नेताहरू जाइलागेपछि दुई जना विद्यार्थी नेतालाई पक्राउ गरिएको थियो ।

विवादको क्रममा जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषाका प्रहरी निरीक्षक जिवछ सिंहको दाहिने हातको एउटा औला नै भाँचेको प्रहरीले जनाएको छ । पक्राउ परेका विद्यार्थी नेताहरूलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषामा राखिएको छ ।

बीपी राजमार्गमा राति सवारी चलाउनमा रोक

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । बीपी राजमार्गमा हुने जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै (खुर्कोट र काभ्रेभञ्ज्याङ सडक खण्ड) मा आगामी १५ दिन रातिको समयमा सवारी चलाउन अन्तरजिल्ला सुरक्षा समन्वय समितिले रोक लगाउने निर्णय गरेको छ ।

शुक्रबार बसेको काभ्रे, सिन्धुली र रामेछापका अन्तरजिल्ला सुरक्षा समन्वय समितिको बैठकबाट रातको समयमा गाडी चलाउन रोक लगाउने निर्णय गरेको रामेछापका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्यामकृष्ण थापाले जानकारी दिए ।

उनले दिइएको जानकारी अनुसार साँझ साढे ६ बजेदेखि बिहान ५ बजेसम्म मालवाहक गाडी बाहेक अन्य सवारी साधन चल्न रोक लगाउने निर्णय भएको हो । यसबारे विस्तृत सूचना सडक डिभिजन कार्यालयले निकालेको छ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी थापाले सडकले सम्भवतः आइतबारदेखि लागु हुनेगरी सो सूचना प्रकाशित हुने बताए । सो समितिले काठमाण्डुबाट जाने सवारी काभ्रे भञ्ज्याङमा राक्ने र काठमाण्डु तर्फजानेलाई सिन्धुलीको खुर्कोटमा रोक्ने निर्णय गरेको छ । गत असोजमा गएको बाढीपहिरोले सो राजमार्गमा क्षति भएको थियो ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

प्रिय रौनियार सेवा समिति, रौनियार युवा मञ्च सहित सतपूर्ण स्वजाति बन्धु समितिको स्वीकृत विद्यालय अनुसार रौनियार सेवा समिति हालको अवस्थामा संरक्षकहरूले जिम्मा लिधिर अगाति कार्यदिश र नयाँ नेतृत्व चयनका लागि गहन विमर्श गर्नुपर्ने भएकाले २०८२ असार ७ गते शनिवार बिहान ९ बजे रौनियार सेवा समितिको सभाहलमा स्वजातिको विशेष भेला आह्वान गरिएको हुँदा समयमै अनिवार्य उपस्थितिका लागि सतबन्धित सबैमा हार्दिक अनुरोध छ ।

शिवनाथ प्रसाद साह
ज्येष्ठ संरक्षक सदस्य एवं अध्यक्ष, नेपाल रौनियार महासंघ

डिजिटल कारोबारबारे सचेत बनौं

डिजिटल बैंकिङको सुरक्षाका लागि:

- OTP, पासवर्ड र PIN नम्बर कसैलाई नदिऔं,
- आधिकारिक एप वा वेबसाइटबाट मात्र बैंकिङ सेवा प्रयोग गरौं,
- सार्वजनिक WI-FI प्रयोग गरी कारोबार नगरौं,
- अपरिचित व्यक्ति वा फोन कल मार्फत प्राप्त हुने प्रस्तावमा विश्वास नगरौं,
- शंकास्पद लिङ्कमा क्लिक नगरौं,
- मोबाइल वा कम्प्युटरमा सुरक्षित पासवर्ड र एण्टी भाइरस राखौं,
- अनलाइन ठगीको आशंका लागेमा तत्काल सम्बन्धित बैंक वा नजिकको प्रहरीमा खबर गरौं ।

"डिजिटल कारोबार सुरक्षित बनाऔं"

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड